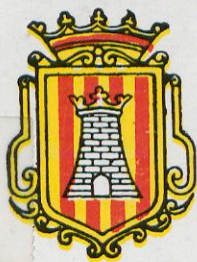

XII APLEC de la SARDANA
L'ESCALA

DEDICAT AL CINQUANTENARI
DEL COL·LEGI EMPÚRIES

7 de JUNY 1987

3
EmA
(a)
PL

R. 6165

**ESTACIONES
DE
SERVICIO**

ANGEL SANCHEZ CORTINA

LA ESCALA
TELEF. 77 02 74
E. S. 15459

SAUS
ACCESO AUTOPISTA
ORRIOLS - LA ESCALA - KM. 7'05
TEL. 79 41 20
E. S. 31451

VILADEMAT
TELEF. 78 80 60
E. S. 3732

CONVIT

Amics sardanistes escalencs i forans:

Una vegada més, com cada any, ha arribat el gran dia per a tots vosaltres i també per al nostre poble que us acull amb entusiasme i alegria, dia que ens fa vibrar al so de la tenora i ens fa sentir profundament les nostres arrels.

És la diada de l'Aplec de la Sardana!

L'Aplec d'enguany, però, té un significat molt especial, ja que és dedicat al 50è Aniversari de la inauguració de les Escoles; en certa manera, doncs, dedicat a tot un poble i a tota una gent que ha anat passant i s'ha anat forjant dins unes aules i entre unes parets que aquest any s'engalanen de festa.

Voldria, per tant, que aquest CONVIT arribés a les vostres llars i al més lluny possible per viure tots plegats una jornada inoblidable al compàs de la dansa que ens agermana.

L'Escala, vila riallera i hospitalària, desitja i espera gaudir de la vostra presència en aquest dia tan assenyalat.

Us hi esperem a tots!!

Maria Abellí i Padrós
Directora del C.P. «Empúries»
L'Escala, a 25 de març de 1987

HELADERIA EL PORT

CREPERIA

HELADERIA

PIZZERIA

BAR EL PORT

Tel. 77 03 34 - LA ESCALA

Pubilla de la sardana 1986

RAMIRO PALAU

INSTA AGUA Y ELECTRICIDAD
Perchel 41-43 Tel: 77 03 60
La Escala (Gerona)

SERVICIO TECNICO OFICIAL

G - 849

INSTAL.LACIONS I REPARACIONS

D'ELECTRICITAT I FONTANERIA

GAS I CALEFACCIO

INTERHOME

BUSCAMOS

Chalets para alquilar. Ventajas para usted:

- Empresa suiza
- Publicidad gratuita en toda Europa
- Tramitación claramente definida
- Clientela internacional
- Anulaciones pagadas
- Usted puede reservarse los periodos que desee
- Le informamos regularmente
- Pagos puntuales/discreción absoluta
- Oficinas locales abiertas durante todo el año.
- Rentabilidad máxima.

Le asesoramos personalmente
o le enviamos más informes.

No dude en contactarnos.

INTERHOME
Enriqueta Palau
Carrer Perxel, 41-43
E - L'Escala/Girona
Tel. 72-77 13 11

CINQUANTA ANYS DE L'ESCOLA

Cinquanta anys són molts anys
que tu aquí has passat
has conegut molts companys,
però molts ja han marxat.

Però tu et quedes
a conèixer nous amics
i poc a poc prosperes
recordant també els temps antics.

Quanta gent t'ha trepitjat!
al llarg d'aquest temps
alguns mal estudiants, altres han estudiat
però tots sortint ofans de tu i contents

Encara que alguns t'hagin maltractat
tu sempre t'has defensat sola
i ara has arribat
a ser una veritable escola.

Amb molt de greu
d'aquí a un any aproximat et deixaré
i t'hauré de dir adéu
però segur que sempre et recordaré.

I sàpigues que t'estimem
i que aquest any, que és el teu aniversari
tots nosaltres ho celebrem
i esperem que passi un altre cinquantenari.

Eva Callol
7è E.G.B. grup C

ICENS

AGENTS D'ASSEGURANCES

ADMINISTRACIONS - ASSEGURANCES - TRAMITACIONS

SUB - DIRECCIO DEL:

GRUPO ASEGURADOR

UAP-UE

L'UNION DES ASSURANCES DE PARIS

UNION ESPAÑOLA, S. A

Assegurances d'incendis - Accidents - Vidres

Responsabilitat Civil - Vehicles - Multi-riscs

Vida - Jubilació - etc.

L'Experiència de quatre
generacions al servei
del client !!

Sta. Màxima, n.º 8

Apartat de Correus, 33

Tel. (972) 77.04.24 - 77.00.96

L'ESCALA (Gi)

**CARNISSERIA
TOSSINERIA**

FERMÍ VILÀ

**Carnisseria FERMÍ VILA al vostre servei
Carns, embotits i formatges de molt bona qualitat.**

Us esperem!

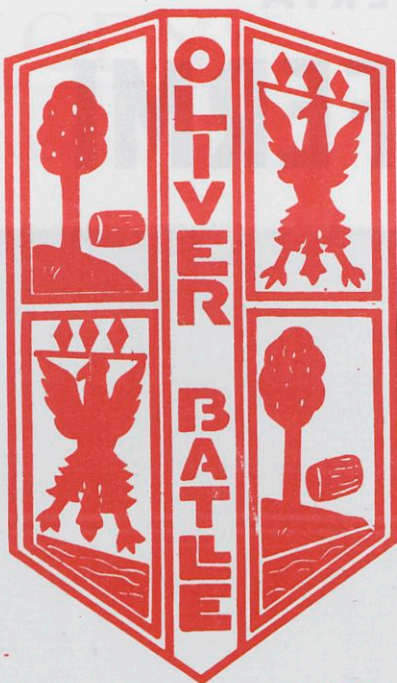
Carrer Torra, 43

Telèfon 77 14 02

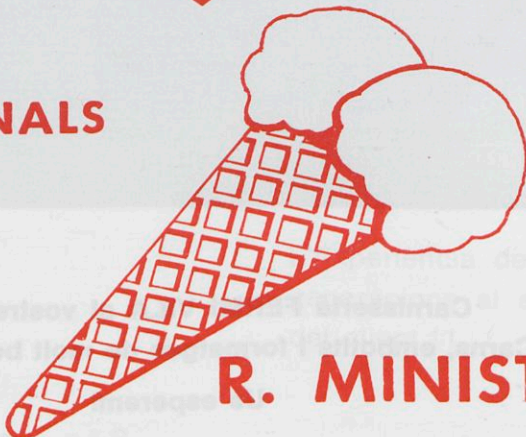
L'ESCALA

PASTISSERIA * BOMBONERIA

FUNDADA EN
1854

**GELATS
ARTESANALS**

R. MINISTRAL

Avda. Riells, 54
Meranges, 6

Telèfon 77 01 80
L'ESCALA

A tots els sardanistes

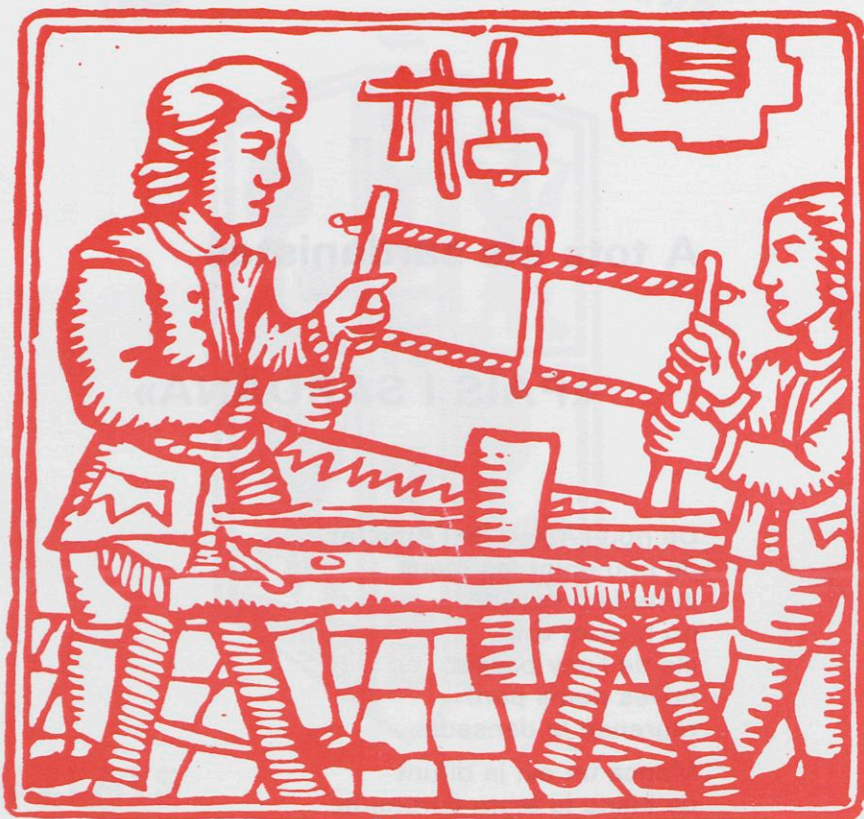
«PAÍS I SARDANA»

De nou l'Aplec de l'Amistat,
de nou unint les mans
junts fem llaçada;
no hi som tots
els de l'any passat;
noves mans però
reprenen la dansada.

Manca un avi ja difunt
de blanc la testa coronada;
ens ha deixat
no és però molt lluny,
del cel esguarda la ballada.

Ell no viu però és feliç
contemplant nostra rotllana,
quan mans juntes i puntejant
al món sempre abraçant
fem País... tot fent Sardana!

Joan Vicens i Mensión
L'Escala, 31 de març 1987

Alobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

CONSIDERACIONS

Vaig néixer (curs 1936-37) gran en un poble petit i he esdevingut (curs 1986-87) petit en un poble gran. Em batejaren essent adult, d'acord amb el costum d'ara, després d'entrar en vigor la nova llei d'Educació General Bàsica (E.G.B.), que obligava a posar un nom propi als col·legis que no en tenien. L'Ajuntament del poble m'apadrinà i des d'aquells instants m'anomenen «Empúries», no sé si en record de l'antiga ciutat greco-romana Emporium.

Els cinquanta anys transcorreguts des del meu naixement fins avui m'han donat l'oportunitat de difondre cultura a correlatives generacions, que han conviscut amb mi un llarg període de la seva vida.

Els primers anys foren difícils perquè em vaig veure forçat a acceptar una imposició impròpia dels meus ideals: l'abandó de la llengua natal, davall fortes mesures de prohibició amb conseqüents represàlies; la separació dels alumnes per diferències de sexe; l'obligació de resar i cantar himnes nacionals tot aixecant el braç i la mà enlaire; etc. etc...

D'antuvi la submissió obligada a les normes educatives vigents en aquells moments em provocaren una natural angoixa, que sortosament vaig anar superant amb enteresa fins fa pocs anys, amb el canvi de model educatiu.

Aquest mig segle de la meva existència ha estat testimoni d'innovacions pedagògiques, fruit de la moda o del progrés, a les quals he hagut d'emmotllar-me per exigències de la superioritat i pensant que la normativa escolar tendeix cap al progrés cultural de l'alumnat.

He estat un treballador incansable, sense el dret a una merescuda jubilació, amb una tasca ben considerada, exercida de la millor manera gràcies a l'ampliació de les meves dependències, a la construcció de noves, a la millora dels llocs d'esport i d'esbargiment, a la construcció d'un menjador escolar, etc. amb el suport econòmic de l'Ajuntament del poble.

Aquesta ampliació, paral·lela a la creixença continuada de la població estudiantil, ha estat armoniosa i amb clara visió de futur, a fi que la meva condició guanyés en tots els aspectes i que la tasca escolar fos d'allò més important. En principi el creixement fou lent fins els anys 1974-75-76-77 en què l'edifici canvià en part la seva primitiva estructura per convertir-se en una de les construccions escolars més grans de les nostres contrades.

He vist passar per les meves aules de classe educands i educadors de diferents edats. Els primers, receptors de cultura, hi han trobat un bon mitjà d'educació i d'instrucció; els segons, transmissors de l'ensenyament, un digne lloc de treball. És palpable que pares, fills i néts de la mateixa família han format part del meu jo amb pocs intervals de temps i desitjo que la tirallonga familiar continuï en mi sense trencar-se.

DIPOSIT DE BEGUDES

Pere Gironés i Clúa

VINS - AIGÜES MINERALS - REFRESCS EN GENERAL

San Miguel - Campo Viejo - Freixanet - La Casera - Vichy

Malavella - Ribes - Pascual - Rania - Cacaolat

c/. Canyet, 8

Telèfon 77 03 70

L'ESCALA

Llibreria Ballesta

Diaris i Llibres - Material escolar i d'oficina

VENDA DE MATERIAL FOTOGRAFIC

REVELAT DE PELICULES EN COLOR I BLANC I NEGRE

Carrer Joan Massanet, 7 - Tel. 77 01 77

L'ESCALA

La meva condició d'Entitat Pública em fa obert a tothom; sols el terme edat imposa un límit a alumnes i mestres amb els quals convisc. És obvi que llur permanència al meu costat queda limitada en el temps i sols els meus superiors la poden modificar.

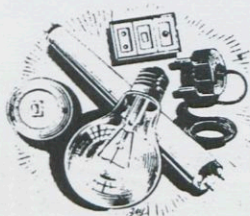
Després de tants anys d'activitat ininterrompuda la meua pròpia experiència valora la qualitat del treball educatiu un cop analitzats els canvis en els diferents períodes, deixant-me entreveure el positiu i negatiu de la meua obra cinquantenària. La comoditat i higiene s'han anat imposant (el radiador de la calefacció ha substituït l'estufa de llenya); s'ha reduït favorablement el nombre d'alumnes per classe; la disciplina educativa ha minvat i la relació mestre-alumne ha pres un altre caire; la lliçó pràctica ha guanyat a la teòrica i la raó a la memorització; l'ús obligat de la cal·ligrafia ha desaparegut i l'estil d'escriptura ha passat a una esfera inferior; l'autoritat de l'ensenyant es troba ressentida en front de la llibertat de l'ensenyat; es pretén fer assimilar una munió de coneixements a tots els alumnes per igual sense preveure les diferències en llur capacitat intel·lectual; s'exigeix la pràctica de la pretecnologia mentre s'eliminen totalment les labors femenines (brodat, ganxet, mitja,...), etc.

Entenc clarament que el naixement i l'existència tinguin raó de ser; però no confio en l'arribada de la meua mort, perquè considero que l'aplicació de la didàctica escolar, forjadora de cultes generacions, no podrà morir mai.

Pilar Pellicer de Gispert

L'Escala a 29 de març de 1987

LAMPISTERIA

JOSEP BOSCH

Ronda Pedró, 46
Telèfon 77 06 49

L'ESCALA
(Girona)

SASTRE

Francesc Torrent

c/. Riera, 42
Telèfon 77 01 67

L'ESCALA

CONSTRUCCIONS

Germans Graboleda

c/. Del Port, 40
Telèfon 77 02 79

L'ESCALA

NOVETATS CASA BATALLÉ

Carrer del Port, 47 * Tel. 770215
L'ESCALA (COSTA BRAVA)

Bar El Pescall

Avgda. Ave Maria, s/n.

L'ESCALA

CREACIONES INFANTILES

CANASTILLAS

ARTICULOS PARA SEÑORA

TODO PARA EL BEBE

Mª Teresa Pellicer

Sta. Màxima, 8

Telèfon 77 02 27

L'ESCALA

ELECTRICITAT - FONTANERIA

Ramon Pratsevall

c/. Germans Masferrer, 37

Telèfon 77 05 25

L'ESCALA (Girona)

Administración de Fincas

**Alquileres de Villas
y Apartamentos**

DELEGADO

FINANCIERA NACIONAL DE SEGUROS

Fincas «XAXU»

JUAN VICENS MORNAU

Despacho Agencia "Xaxu"
Plaza Iglesia - Tel. 77 02 10

LA ESCALA
Costa Brava

NOTES HISTÒRIQUES DELS COL·LEGIS DE L'ESCALA

20 de gener de 1934. Es reuní el Consell Local de Primer Ensenyament, que des de la seva creació ara feia uns dos anys el presidia el metge en Jesús Mª Isern i Galceran. En aquesta reunió «per la Presidència es posa en coneixement dels reunits que l'objecte de la sessió era que, havent-se sol·licitat d'aquest Consell Local, per l'Ajuntament de la Vila un informe sobre l'emplaçament de l'edifici del Grup Escolar en el nou solar adjunt al que abans estava destinat per a tal fi, i que ben aviat va a construir-se, aquest Consell, d'acord amb el parer del Magnífic Ajuntament i de la majoria dels professors de 1r. Ensenyament, previ un detingut estudi, ha cregut convenient manifestar que pot traslladar-se el referit emplaçament uns cinquanta metres més a l'Oest en el seu solar contigu, ja que amb això s'eixampla el primerament designat. A més hi ha altres raons que aconsellen el trasllat, atenent que amb això es logran ostensibles avantatges, ja que així, es veu que el Grup Escolar s'aparta de la carretera, sortida d'aquesta població, d'intens tràfic; a més, s'acosta a la zona de pinedes, que la nova urbanització promptament va a dotar el puig del Padró; essent aquest nou solar lleugerament més elevat i singularment separat del setge de patis i construccions que no l'antic solar, podent-se aprofitar per a parc d'esbarjo. El Consell es creu en el deure de manifestar que, si bé està d'acord amb l'Ajuntament referent al canvi d'emplaçament pels avantatges expressats, no veuria amb igual grat que la urbanització de la carretera de circumval·lació envaís el parc d'esbarjo, ni s'acostés a l'edifici del referit Grup Escolar i molt menys que se separessin parcel·les del projectat camp d'esbarjo per a venda o edificacions».

25 de gener de 1934. Quatre dies després el mateix Consell celebrà una nova reunió en la qual s'exposava que l'Ajuntament li havia sol·licitat una ampliació a l'informe de l'acta anterior sobre l'emplaçament i l'orientació de l'edifici. Però no crec que faci falta transcriure els acords d'aquesta reunió perquè en una altra reunió que es va celebrar el dia següent a l'Ajuntament, s'expressen perfectament en aquest paràgraf: «Es dóna compte de l'informe redactat pel Consell Local de primer Ensenyament, en el qual després d'haver manifestat haver vist agraçosament el canvi d'emplaçament del Grup Escolar d'aquesta Vila acordat per l'Ajuntament, proposa que la façana de galeries que en el Plànol va orientada de cara al Nord ho sigui, al construir-se l'edifici, de cara al Migdia, amb quin canvi d'orientació s'aconseguiria una notable millora en les condicions de les aules de les escoles, ja que a l'ensem que quedarien gairebé resguardades de la tramuntana dominant en aquest país disfrutarien dels raigs del sol durant tot el dia. I l'Ajuntament assabentat i trobant del tot encertada la proposició del Consell Local, acorda acceptar-la i, després de ratificar-se en un tot amb l'acord sobre canvi d'emplaçament del Grup Escolar, adoptat en la sessió del dia trenta de novembre últim, acorda que totes les despeses extraordinàries que per obres indispensables per al canvi d'emplaçament i sempre sota el control de l'Ajuntament s'ocasionin, siguin abonades al contractista realitzador de les obres». Com es pot veure, aquest canvi d'orientació no es va complir. Desconec els motius.

vacances l'escala

**Agència immobiliària
lloguers i vendes de:**

**APARTAMENTS
CASES
XALETS
BUNGALOWS**

**ASSEGUANCES
LA CATALANA**

Jaume Batlle

Agent d'asseguances

Núria Albert A.P.I.

Avda. Riells, 14 - Poble Sec, 5

Tel. 972 - 77 09 74

L'ESCALA

(Girona)

27 de febrer de 1934. El Consell de 1r. Ensenyament expressava amb claredat la situació escolar: «L'objecte de la sessió és per a tractar la conveniència de què hi hagi en aquesta població dues escoles unitàries de nenes; doncs segons el padró de veïns de 1932 era de 245 nens i 215 nenes, i no existeixen en aquest Municipi més escoles nacionals que tres unitàries de nens, una d'elles del Pòsit o Orientació Marítima, una de pàrvuls i solament una Escola unitària de nenes. Essent el Cens escolar tan crescut, ja que figuren a l'edat de 3 a 14 anys, queda demostrat que no pot una sola Escola Nacional atendre d'una manera deguda l'ensenyament de les nenes; per tant, aquest Consell Local acorda proposar la immediata creació de les dues Escoles de nenes que fan falta».

1 de març de 1934. En totes les transcripcions que he fet des de l'any 1933 fins aquí d'algunes actes de l'Ajuntament era alcalde En Rafel Callol i Pascual. D'ara endavant ho seria En Josep Figueras i Fontdevila, com a resultat de les eleccions i de la votació en el Consistori del dia 1 de febrer. Aquest nou Consistori valorava molt positivament el dia 1 de març l'informe que en aquell moment li passava el Consell, considerant molt raonable la seva petició: «L'Ajuntament assabentat i fent-se seva la proposició formulada pel Consell Local per unanimitat acorda sol·licitar de la Superioritat la creació de dues Escoles per a nenes, comproment-se al mateix temps a subministrar local i materials adequats per a la seva instal·lació, així com també a l'abonament del lloguer de la Casa-habitació de les senyores Mestresses».

29 de març de 1934. «El senyor Alcalde dóna compte de què pel proper dia 31 està anunciada la visita a aquesta Vila del Diputat a Corts En Miquel Santaló i de l'Arquitecte director de les Obres per a la construcció del Grup Escolar En Rafel S. Echevarría, per tal d'examinar la construcció i escoltar de l'Ajuntament les observacions o modificacions al projecte que tinguin a bé formular, puix tenen especial interès en què les noves Escoles responguin en un tot al fi pel què són creades. I l'Ajuntament assabentat i agraint l'interès que envers la construcció del Grup escolar d'aquesta Vila demostren els anomenats senyors, acorda interessar en principi que les façanes siguin arrebossades amb porland en comptes de ser-ho amb morter com indiquen el plec de condicions i que s'estudiï la forma d'instal·lar en les mateixes una cantina escolar i la calefacció, a quin fi és condició precisa demanar de l'Estat sigui reintegrat al Pressupost de l'obra l'import de l'onze per cent sobre el preu de subhasta, rebaixat pel contractista».

15 de setembre de 1934. Ben poc se'n va faltar que no tinguéssim l'escola pavimentada amb fusta; per al qui no ho cregui, aquí va la detallada explicació d'aquesta data: «Diu el senyor Alcalde que en una visita que féu a les obres del Grup Escolar, li fou posat de manifest el Plànol i les condicions facultatives que regulen la construcció, segons els quals els paviments de les aules, dependències, etc., deuen ésser fetes amb fusta; i atès que dels informes que particularment ha recollit dels mestres fills d'aquesta Vila amb exercici a Barcelona i altres persones enteses en aquests assumptes, tots ells opinen que és preferible la pavimentació per mitjà d'enrajolat per resultar molt més higiènic i fàcil de netejar, havia interessat del contractista la confecció d'un pressupost del què costaria el canvi de la fusta per mosaic. I ara que aquest pressupost ja està en el seu poder el posa a disposició de l'Ajuntament perquè el mateix després d'estudiar-lo i tenint en compte les seves manifestacions resolgui el que consideri més procedent. Llegit que fou per l'infrascrit secretari

Adolfo Costals Ferrer

CONSTRUCCIONS

C/. Pirineus s/n.
Pinedes del Port

Tel. 77 09 91
L'ESCALA

PENSION · RESTAURANTE · CAFETERIA

MARCEL

c/. Enric Serra, 15
Tel. 77 07 23

L'ESCALA
(Costa Brava)

resulta que el canvi de la fusta per mosaic augmenta el seu import en 974,40 pessetes. I l'Ajuntament prèvia aprovació de la gestió del senyor Alcalde i després de discutir amb tota mena de detalls els avantatges i inconvenients del canvi de pavimentació, per unanimitat acorda: Canviar per mosaic la fusta que deuria emplear-se per a la pavimentació de les Escoles que s'estan construint en aquesta Vila i aprovar el pressupost formulat pel contractista En Conrad Lloveras, i que la diferència de 974,40 pessetes que deuria abonar l'Ajuntament ho serà amb càrrec a la quantitat destinada a sufragar l'aportació municipal a les obres de construcció del Grup Escolar».

El 14 de novembre del mateix any va prendre possessió en propietat la mestra Na Maria Trill i Riera, i el 1r. de gener de 1935 també en propietat la Srta. Magda Dalmau i Mercader. També devia ser més o menys per aquest temps quan va venir a l'Escala la mestra «Paquita» Bassa i Girona, de la qual alguns ex-alumnes i altres persones me n'han parlat; doncs no hi ha constància escrita de la seva presa de possessió, però va signar per 1ª vegada una acta del Consell del dia 17 de setembre del mateix any.

CURS 1935-36

Durant el curs escolar 1935-36 la nostra Escola estava acabada, però tot i fent tants anys que s'esperava perquè feia tanta falta es va haver d'esperar un any més per manca d'equipament, manca de mobiliari. Així ho demostren clarament les actes de les reunions d'aquell curs, començant per una del Consell Local del 17 de setembre de 1935 en la qual primerament s'exposa que la mestra Na Maria Trill havia demanat que se li fessin algunes reformes en la seva Escola, «com són: reposició de vidres trencats, arranjamnt del water i alguna altra cosa més, creien just atendre tal demanda, ja que de no fer aquestes reparacions seria un perjudici per a la salut de la professora i alumnes. El Consell acorda fer seva tal petició, informant favorablement i passant una comunicació a l'Ajuntament per a que a la major brevetat realitzi les obres que siguin necessàries per al normal funcionament de la referida Escola». Segons m'han explicat, quan es demanaven aquestes obres l'escola de les nenes era en el c/ Bonaire, en el local del costat de la casa núm. 5, on després de la guerra es va instal·lar el taller mecànic d'en Palau. Es veu que hi va ser uns quants anys abans de la guerra fins que es va poder anar a la nova. I en la mateixa acta del 17 de setembre segueix:

«Així mateix el Consell acorda es comuniqui a l'Ajuntament, que essent un fet el desig del veïnat i Mestres que els escolars puguin passar el més prompte millor a l'edifici o grup escolar recentment construït, acceleri tot el que sigui possible els tràmits reglamentaris perquè sigui una realitat tal trasllat. No dubtant aquest Consell de l'amor i gran interès que l'Ajuntament ha de tenir per l'ensenyament i salut dels escolars d'aquest Municipi, farà els sacrificis que siguin necessaris per a posar el grup escolar en condicions de funcionar, dotant-lo del material i estris que siguin necessaris».

12 d'octubre de 1935. Essent alcalde aquesta temporada En Josep Callol i Serrats, es llegí a l'Ajuntament l'escrit dirigit pel Consell d'Ensenyament després de la reunió del mes passat en els expressats termes, i a més hi diu que «formula una llista del material que considera precís i indispensable»

SNACK - BAR

COPES DE GELAT

ENTREPANS

PLATS COMBINATS

TAPES VARIADES

POLLASTRES A L'AST

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu

L'ESCALA

19 de desembre de 1935. Aquesta reunió del Consell no la va presidir el Sr. Isern com les anteriors; la presidia l'inspector d'ensenyament d'aquesta zona En Gaietà Gómez i España; per part de l'ajuntament hi havia el regidor En Frederic Suñé: «El Consell acorda proposar a l'Ajuntament, procuri accelerar els tràmits perquè a la major brevetat puguin passar al nou grup escolar els nens i nenes evitant així que estiguin en locals anti-higiènics i anti-pedagògics. Així també interessar del propi Ajuntament habiliti el repetit grup dels utensilis necessaris per al seu normal funcionament.

4 d'abril de 1936. Presideix el Sr. Isern: «El Sr. President posa de manifest que, vist el mal estat del material escolar de les dues Escoles de nens, núm. 1 i núm. 2, així com de l'Escola del Pòsit o Orientació Marítima, les tres existents en aquest municipi, sobretot en el què es refereix a les taules bi-personals, proposa als senyors que formen el Consell Local, se sol·liciti de l'Ajuntament d'aquesta Vila, acudeixi a la Direcció General de Primer Ensenyament en demanda de dos lots de vint taules bi-personals cada lot, i d'aquesta manera, d'ésser atesa per la Superioritat la petició, se solucionaria en part aquesta gran deficiència que avui existeix amb el material escolar avui en ús de les referides Escoles. Tots els reunits estigueren conformes amb la proposta de la Presidència, aixecant-se acta de la mateixa i acordant es porti còpia de l'acta a l'Ajuntament perquè es digni fer seva tal proposta als efectes conseqüents.» M'han explicat que durant aquest curs, probablement seria a fi de curs, es va fer a l'Escola nova, quan encara no hi feien classe, una exposició de treballs: manualitats, alguns treballs propis de l'orientació marítima, etc.

CURS 1936-37: INAUGURACIÓ

El document que precedeix és l'últim que tenim d'aquell curs que per manca de mobiliari va ser un més en la llarga espera del canvi en les deteriorades escoles del poble. Malauradament, després de tanta documentació anterior, ni l'Escola ni l'Ajuntament ens van llegar cap acta o document que ens digui res de la inauguració del tant desitjat i esperat Grup Escolar. Potser la necessitat i la pressa van eclipsar aquella efemèride important, i en aquest moment interessant per a nosaltres, de principis del curs 1936-37, ara se n'han complert CINQUANTA ANYS. Això unit als avatars d'aquells moments, fixem-nos que transcorrien el primers mesos de la Guerra Civil. No obstant tots podem conversar amb els i les ex-alumnes que aquell curs el van començar anant als «col·legis nous», d'una manera tan senzilla que no es donaren compte que aquell dia, i aquell curs inauguraven el Col·legi; contents els seus pares, després de tants anys d'espera, com un alleujament en aquells moments de tanta incertitud i desesperança en els esdeveniments. Algú m'ha dit que li sembla recordar que es va organitzar quelcom de festival, pallasos, etc. No sé si algú més ens en podrà donar referències més certes. El que si m'ha assegurat una ex-alumna que varen fer una excursió de fi de curs a Palamós el dia de Sant Joan.

El personal docent d'aquell curs varen ser les tres mestres que ja eren a l'Escola feia alguns anys, Maria Trill i Riera, Magda Dalmau i Mercader, i «Paquita» Bassa i Girona; en ple curs, el 23 de gener, va prendre possessió la mestra interina Dolors Condom i Massanas, que va ser la 4ª mestra d'aquell curs. Dels mestres, n'hi havia tres que tothom qui hagi llegit fins aquí aquestes

ARTICLES REGAL

Record

CUYAS - OLIVERAS

Revelat de pel·lícules en color i blanc i negre en 24 hores

Venda de material Fotogràfic

c/. Enric Serra, 9 - 13

c/. Maranges, 8 - 27

Telèfon 77 04 25

L'ESCALA

«Notes històriques» els coneix, encara que no n'hagués estat alumne, i naturalment els escalencs una mica grans encara més: Lluís Alsina i Pujol, Joan Adroher i Serra, i «Fernando» Resa i Berché. N'hi va haver dos més el mateix curs, que es deien Joan Reglà i Campistol, i Joan Serra i Batlle, dels qui només tinc els noms i algunes referències orals, però cap constància escrita. He sentit dir que eren dos mestres molt joves i han afirmat que hi van estar els dos a la vegada, amb la qual cosa serien cinc senyors mestres, que sumats a les quatre senyoretetes varen ser nou en total en aquell curs de la inauguració. Una plantilla així nombrosa no es tornaria a tenir fins l'any 1975, és a dir que haurien de transcórrer quasi quaranta anys. Aquells dos primers cursos anaven nens i nenes junts a les classes, com es fa ara, fins que es va haver de plegar a causa de la guerra i d'altres incidències que es podran veure més endavant si es continua llegint.

Els alumnes del curs inaugural i altres persones més grans ens podran explicar moltes coses i anècdotes molt interessants, alguna de les quals reflecteixen la picaresca d'aquells anys, com són alguns motius que aplicaven a les mestres. Per altra banda reconec que aquest treball al que dedico temps i bona intenció resulta dens i àrid, és més aviat propi de persones que ens engresquem en qüestions d'història local, en aquest cas història local escolar. A propòsit vull fer constar que les transcripcions d'actes de l'Ajuntament dels anys 1933 i 1934 les he pogut fer directament del propi idioma ja que en aquells anys varen ser escrites en català, però la de l'any 1931 i totes les que hem trobat al Col·legi des del 1902 fins a 1944, incloses les dels anys de la república, les he traduïdes perquè en el seu original estan escrites en castellà. Sobre el que he dit de les anècdotes només en diré una que em resulta particularment interessant: la Francesa Bassa en una ocasió va oferir, probablement amb alguna altra mestra o algunes persones acompanyants, un ram de flors al President de la Generalitat En Lluís Companys en un restaurant de la Vila. Aquest fet no resulta sorprenent si es té en compte que durant aquells anys va ser Secretari de la Generalitat l'escalenc Sr. Rauret i el President venia en certes ocasions a l'Escala. Ella va ésser Presidenta accidental del Consell Local d'Ensenyament durant l'any 1937 quan el Sr. Isern va haver de marxar d'aquí. Potser sigui l'única vivent del professorat d'aquell curs, doncs he sabut que viu a Barcelona i ve els estius a l'Escala; com a possibles només queden la Dolors Condom i aquells dos mestres joves perquè els altres sé del cert que han mort. Per últim, i ara referent a l'entrada al Col·legi (tampoc me'n puc recordar perquè era massa petit) l'escalinata de cinc esglaons que hi ha davant la porta d'entrada en el pati, els dos o tres primers anys encara no hi era: estava pavimentat amb porland en forma de rampa rodona fins al nivell aproximat de la porta amb una petita paret davant i amb cert perill de relliscar.

8 de gener de 1937. Certificació del Consell Local de 1r. Ensenyament: «En el dia de la data ha pres possessió del càrrec de Director de la graduada, amb caràcter interí, En Joan Adroher i Serra previ acompliment de totes les formalitats reglamentàries exigides per aquest acte».

1 de juliol de 1937. Després d'haver-lo presidit des del mes de gener la mestra Francesa Bassa, es constituí en aquesta data un nou Consell Local de 1r. Ensenyament, «presidit pel ciutadà Antoni Puig i Artigas», que era el representant del Municipi.

BAR P'ELLY

Carrer del Port, 36

Telèfon 77 00 01

L'ESCALA

JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

REPARACIONS

COPES I TROFEUS ESPORTIUS

Carrer Pintor Joan Massanet, 26

Telèfon 77 05 48

L'ESCALA

CURSOS 37-38 i 38-39

23 de setembre de 1937. El Consell Local es va reunir sota la presidència de l'Inspector Josep Ramon: «Fa ús de la paraula el propi Inspector per a manifestar que per compte i càrrec de l'Estat serà enviat material escolar per a la millor dotació de les Escoles d'aquesta Vila, recollint amb satisfacció aquestes manifestacions el Consell Local, decidint al mateix temps posar tot l'interès i la màxima diligència en procurar siguin instal·lades persianes en les finestres de les pròpies Escoles».

Es pot veure la intenció des del principi de què hi hagués un conserge, doncs en la mateixa reunió: «Es determina manifestar al Consell Municipal la necessitat que sigui nomenat un Conserge que tingui cura de la vigilància i neteja del Grup Escolar i de la conservació i arranjamant dels jardins que el circumden».

12 de novembre de 1937. Consta en una certificació: «Que en el dia d'avui el Mestre En Lluís Alsina i Pujol, ha pres possessió del càrrec de Director Provisional de les Escoles Graduades d'aquesta localitat, per al qual ha estat nomenat per la Inspecció provincial de 1r. Ensenyament, d'acord amb els articles 4r. i 13è de Decret de 14 de juny de 1935, segons ofici núm. 1.854 de data d'ahir».

15 de juliol de 1938. En una reunió presidida pel Comissari municipal ciutadà Enric Condom i Simon es parlava de què s'hauria de tancar alguns dies les escoles degut a «l'estat deplorable en què per manca d'aigua es troba l'edifici del Grup Escolar».

8 de desembre de 1938. El President del Consell, que era el mateix comissari de la reunió anterior, i amb assistència de l'Inspector municipal de Sanitat Dr. En Josep Bergadà i Amat, llegia «el comunicat rebut de l'Inspector Inter-comarcal de Sanitat, el qual ordena la clausura immediata de tots els col·legis de la població fins a nova ordre a fi d'evitar la propagació de la Diftèria».

3 de maig de 1939. Consta en un certificat que es va jubilar el Sr. Alsina, qui exercia des de 1r. de desembre de 1902, «per haver complert l'edat de setanta anys».

PUNT FINAL

Aquestes «Notes històriques» les puc estendre des de l'any 1902 i continuar amb les dels anys després de la guerra civil. Això intentem fer-ho en un llibret que es vol editar amb ocasió de la celebració del CINQUANTENARI. Per motius d'extensió i de temps, aquí només hi ha els cinc anys entorn de la inauguració; remeto als lectors interessats el llibret que és possible que pugui sortir al cap de pocs dies quan es publiqui aquest llibre de l'APLEC. Agraïxo l'oportunitat que m'han donat les encarregades d'aquesta publicació anual, i també dono les gràcies a totes aquelles persones que m'han facilitat informació oral per a ampliar una mica els documents escrits.

Joan Morera i Desel
L'Escala, abril de 1987

GENERALI

COMPANYIA D'ASSEGURANCES

Agent a L'Escala i Comarca

Fèlix Guanter

Avinguda Riells, 46

Tel. 77 00 40

17130 L'ESCALA

(Girona)

ERCOS

s.a. de seguros y reaseguros

**AGENT D'ASSEGURANCES
A L'ESCALA I COMARCA**

Fèlix Guanter

G FINQUES GUANTER

AGENCIA DE LA PROPIETAT IMMOBILIARIA

Avinguda Riells, 46

Tel. 77 00 40

17130 L'ESCALA (Girona)

ALIMENTACIO

ALDI

Avinguda Girona
Telèfon 77 06 46

L'ESCALA

PEIXATERIA

XIFRA

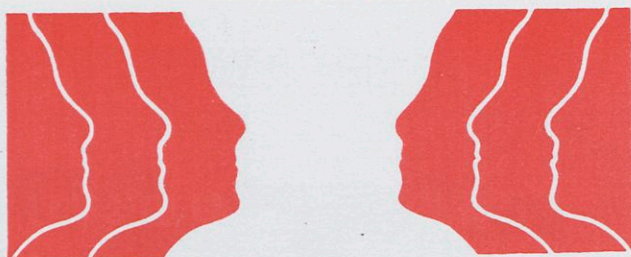
c/. Sta. Màxima
Telèfon 77 01 45

L'ESCALA

L'ESCOLA EMPURIES, L'ANY 2000
Bupinod

boutique

NELENE

Maranges, 15 - Téléphone 77 00 73

Monturiol, 2 - Téléphone 50 16 70

L'ESCALA

FIGUERES

HOTEL - RESTAURANT

AMPURIAS

Téléphone 77 02 07

L'ESCALA

L'ESCOLA EMPÚRIES, L'ANY 2000

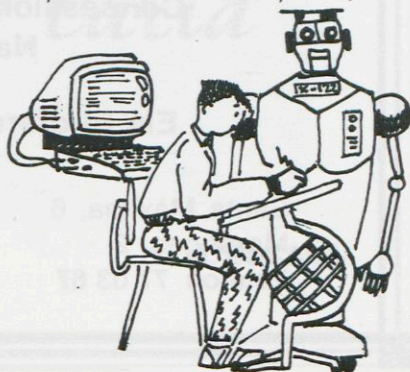
És difícil saber com serà l'escola Empúries l'any 2000. Haurà estat suprimida? Hi haurà mètodes més sofisticats d'ensenyament? Com seran els professors? Nosaltres, els alumnes, pensem que l'escola disposarà de molts avantatges:

- Ordinadors que facilitaran la feina.
- Als alumnes se'ls exigirà més perquè la societat demanarà més qualitat.
- Hi haurà càmares que controlaran l'ordre i la disciplina.
- El pati estarà cobert amb una cúpula de cristall per als dies que plougi.
- Les pissarres de fusta se substituiran per uns panells computats, i així, quan diem allò de: «sur a la pissarra!», es podrà dir: «programa-ho per tal que tots ho veiem!».
- Hi haurà robots al menjador que serviran el menjar.
- Aparell al gimnàs que ajudaran a perfeccionar les tècniques i l'esport.
- Es donarà molta importància al laboratori.
- Les notes estaran computades a l'ordinador.
- No caldran els llibres, sinó que hi haurà uns disquets on es trobarà tota la informació.
- El problema del fracàs escolar no existirà perquè hi haurà molts estudis per solucionar-lo.
- Les aules seran més grosses i més còmodes.
- Les biblioteques no seran necessàries. Els disquets faran de llibre de consulta.
- El transport escolar es farà amb potents «microcars», que no contaminaran.
- En comptes de calefacció hi haurà radiadors programats.
- Les classes de literatura es faran amb entrevistes als propis escriptors.
- No existirà la problemàtica d'integració de gitanos i nens d'altres races, tothom podrà estudiar.
- Qui sap si moltes de les assignatures actuals tindran tanta importància?

Ara bé, tot això ens sembla un somni, dubtem que l'escola de l'any 2000 sigui molt diferent de l'actual. Per molts aparells que hi hagi en aquest aprenentatge, creiem que la relació mestre-alumne sempre serà important. Els nens seguiran volent jugar a pilota, a amargar-se, a agafar, etc. al pati.

Sempre haurà d'haver-hi un mestre per tranquil·litzar el nen quan plora perquè no sap fer quelcom o està espantat.

Alumnes de 8è

Calçats Sirmis

TOT PELL

Carrer del Mar, 7

Telèfon 77 01 92

L'ESCALA

PERFUMERIA

Llistosella

Concessionari de Perfums i Cosmètica
Nacional i Estrangera

Els hi ofereix els serveis d'Esteticiene

Santa Màxima, 6

Maranges, 2

Telèfon 77 03 67

Avda. Riells, 54

Teléf. 77 24 24

L'ESCALA

Costa Brava

A LA NOSTRA ESCOLA

Salut salut estimada Escola
—el cinquantenari celebrant—
que les generacions aquí educades
viuen i moren recordant.

Ets com sempre nord i guia
per la bona ruta bé seguir;
aquí, Pares i Avis aprengheren...
SEGUIM DONCS EL SEU CAMÍ!!

Joan Vicens Pons
7è E.G.B.

PERRUQUERIA

Maria

c/. Mig, 7
Telèfon 77 00 67

L'ESCALA

ELECTRODOMESTICS

Empordà

FERRETERIA

PINTURES

MENATGE

i

JARDINERIA

Carrer La Torre, 53

Telèfon 77 04 88

L'ESCALA

**ES UNA COL.LABORACIO
DE
HOTEL - RESTAURANT**

VORAMAR

TEL. 77 01 08

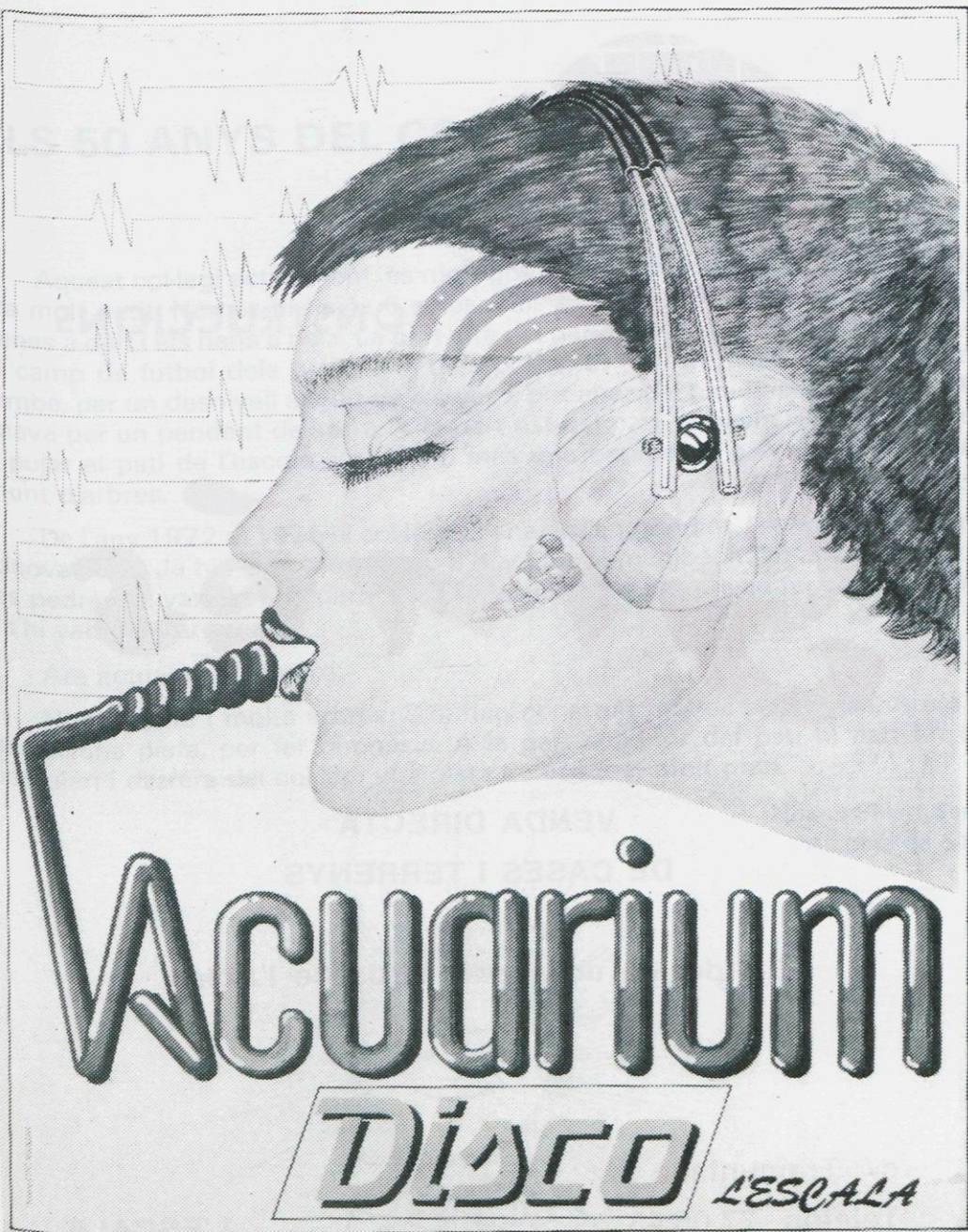
ACUARIUM CLUB

TEL. 77 03 77

BAR CASABLANCA

TEL. 77 00 02

L'ESCALA

CONSTRUCCIONS

Ginés

**VENDA DIRECTA
DE CASES I TERRENYS**

Els desitja una bona diada de l'Aplec

c/. Tramuntana

Telèfon 77 05 43

L'ESCALA

ELS 50 ANYS DEL COL·LEGI EMPÚRIES

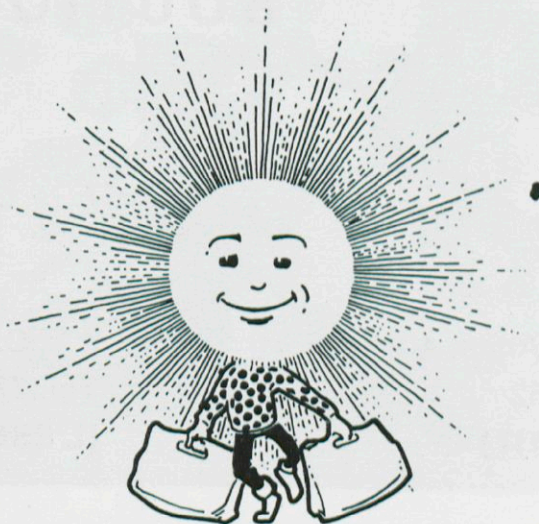
Aquest col·legi actualment, és molt gran. Però entre els anys 1936 i 1972, era molt petit. Només hi havia 6 aules, i els nens i nenes foren separats. Les nenes a dalt i els nens a baix. La part alta del pati estava dividida en dues parts: el camp de futbol dels grans i el dels petits. El pati de baix estava separat també, per un desnivell seguit de roques i, per anar del pati baix al pati alt, s'hi anava per un pendent de sorra. A la part est del pati, hi havia les escoles, per a pujar al pati de l'escola, i a més a més una barana de pedra, seguida d'un munt d'arbres.

De l'any 1972 al 1975 el col·legi va anar-se engrandint, i es van fer algunes renovacions. Ja hi havia més aules. S'hi va fer el menjador. On abans hi havia les pedres, hi van fer una paret, i on hi havia el pendent, hi van fer unes escales i s'hi van plantar arbres.

Ara actualment, és així:

Hi ha molts i molts arbres. S'hi han construït moltes aules més. Ara s'hi ha fet una pista, per fer gimnàsia. A la part superior del pati hi han fet un parvulari i darrera del col·legi una pista de bàsquet molt gran.

Noemi Salart Serra
Alumna de 6è C

L'Home

BOUTIQUE

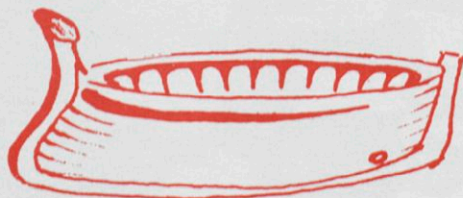
C/. Santa Anna, 4
Tel. 75 91 52
(L'ESTARTIT)

C/. Port
Tel. 77 15 12
(L'ESCALA)

ENTREPANS

EL
DULL

Sta. Màxima, 5

L'ESCALA

*"la Caixa" és sempre present
en les manifestacions tradicionals
de la nostra terra.*

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

RENTAT EN SEC

TINTORERIA

PAQUITA

Germans Masferrer, 13

Telèfon 77 06 70

L'ESCALA

Souvenirs

Jovi

LA PLATJA

L'ESCALA

TEL. 77 05 40

(COSTA BRAVA)

EL «LLIBRE D'OR DE LA SARDANA» de Joan Noguera i Solé

Per Lluís Albert

Deu fer una quinzena d'anys que va morir a Barcelona Joan Noguera i Solé, persona molt vinculada a la sardana. Durant una quarentena d'anys, —partits pel solc de la guerra civil—, va ser el representant de gairebé totes les cobles de Catalunya. Corpulent, de cara rodona emmarcada per uns cabells llisos pentinats enrera i per unes grosses i anacròniques patilles, amb l'inseparable cigar a la boca, la seva imatge, —dret al costat del contrabaix de les cobles—, havia esdevingut familiar per als qui freqüentaven les audicions. Joan Noguera i Solé no es va limitar però a ser simplement el que en l'argot dels músics l'anomena un «arximaga», o sigui un representant que cobra un percentatge de les contractacions que proporciona. Al marge de la seva professió, —poc considerada generalment pels músics—, no li mancava personalment una bona dosi d'idealisme i fins i tot unes certes aficions literàries. Així, l'any vint, sota el títol «La sardana en escenaris», va editar un petit recull sardanístic prologat ni més ni menys que per Apel·les Mestres. Posteriorment, fruit dels seus contactes amb l'Empordà, Joan Noguera i Solé va fundar a Barcelona l'«Arxiu de la Sardana», on aplegà una interessant col·lecció de partícels i antics instruments de cobla. Quan es va crear a Girona el Museu de la Sardana, hi va aportar uns quants exemplars. Aquest material hi figura exposat en una vitrina que porta el seu nom.

Joan Noguera i Solé va viure l'època d'or de la sardana, i va tenir ocasió de relacionar-se amb les primeres figures del país, no solament compositors, sinó també polítics, escriptors i artistes en general. Això li va permetre recollir llurs dedicatòries autògrafes en un «Llibre d'Or de la Sardana», manuscrit que constitueix un valuós testimoni de l'època.

L'any 1964, Joan Noguera i Solé em va fer l'honrosa distinció de demanar-me una dedicatòria per al seu «Llibre d'Or de la Sardana». Aprofitant l'avinentesa de tenir-lo a les meves mans durant una bona temporada, i comptant amb el seu permís, vaig copiar-ne unes quantes, però, fidel a la promesa que li vaig fer de reservar-li la prioritat, en vida d'ell em vaig abstenir de donar-les a conèixer. Complert amb escriure el pacte, ho faig avui, publicant-ne algunes i encapçalant-les amb una petita nota biogràfica dels respectius signants.

**CARNISSERIA
CANSALADERIA**

Narcís

**GRAN ASSORTIMENT EN CARN PER A HOTELS
AMB SERVEI A DOMICILI**

C/. Pintor Joan Massanet, 38
Telèfon 77 02 95

L'ESCALA

FABRICA D'EMBOTITS

Muntanya Blanca

**ELS HOTELS I RESTAURANTS
QUE BUSQUEN QUALITAT
A EMBOTITS "MUNTANYA BLANCA"
HI TROBARAN EL MILLOR
I TOTA LA VARIETAT**

Paratge Muntanya Blanca
Telèfon 77 04 96

L'ESCALA

El matrimoni Noguera Solé, amb els compositors Vicenç Bou i Josep Vicens, el nostre «Xaxu».

RAMON SURIÑACH i SENTIES (Barcelona 1881-1964)

Periodista, poeta sentimental i novel·lista. Col·laborà entre altres diaris a «La Veu de Catalunya». De les seves obres narratives, la més coneguda és «El tresor dels pobres» (1921) què va tenir molt èxit en la seva època:

«Recordo una sardana a l'Empordà
entre uns amics de l'esperit ben lliure.
Recordo uns ulls i una estreta de mà
i una joia de viure!

Feia remor la Platja. A dalt del cel
la lluna hi era lenta i somniadora
i a dins del cor feia galop d'anhel
el crit de la tenora.

Jo era jove llavors. D'aquell moment
n'he servat una espurna mig divina.
No hi puc pensar sense un enyorament
profund com una espina.
Però, si aquells ulls, la mà, la nit i l'ona
en deixen vagarós i esclavitzat,
el crit de la tenora m'esperona
i en dóna sensació de Llibertat!»

(Sant Gervasi, 30 juliol 1928)

AIGUA - ELECTRICITAT - SANITARI - CALEFACCIO

NEVERES

ELECTRODOMESTICS

CUINES

RENTAPLATS

RENTADORES

ARTICLES DE CUINA I TAULA

FERRETERIA

JARDINERIA etc.

CLOS

Closa d'en Llop

Tel. 77 09 18

L'ESCALA - Costa Brava

QUEVIURES

SALPATX

POBLE SEC

Telèfon 77 03 51

L'ESCALA

Costa Brava

Monument a la memòria de Carles Rahola, a la Rambla de Girona.

ARTUR VINARDELL I ROIG

(La Bisbal 1852 – Girona 1937)

Periodista i escriptor. Republicà, participà des de molt jove en nombroses activitats de caire cultural i polític, cosa que l'obligà a exiliar-se a París, on romangué des de 1887 al 1925. De retorn a Girona, hom creà la Biblioteca Municipal amb la donació dels seus llibres, fons que després de la guerra civil va passar a la Biblioteca Provincial de la Diputació:

«Qui no estimi la sardana
no és bon fill de l'Empordà:
que és la dansa més galana,
la més noble i més ufana
que mai hi ha hagut i que mai més hi haurà.

TABACS

FRANCA PELLICER

c/. del Port, 53
Telèfon 77 16 23

L'ESCALA

SPORTS

VILABRU

C/. DEL PORT, s/n (Galeries) • Tel. 77 04 40
L'ESCALA (Costa Brava)

Mentre servi el nostre poble
el patri amor ben sincer,
eixà dansa bella i noble
serà el segell que eternitzi
el culte hermós de nostre hermós terror.

Jo vull dir-te quant t'admiro
i quant plorant t'he enyorat!
Avui que de nou respiro
sota el cel pel que deliro,
sento el gran goig d'haver-te retrobat.

Salut a tu, sardana beneïda!
Avui, feixuc i envellit,
vull fer-te la despedida:
quan traspassi de ma vida,
fes-me sentir ton cant des del meu llit».

(Girona 25 maig 1928)

JOAQUIM RUYRA i OMS (Girona 1858 – Barcelona 1939)

Malgrat el seu naixement a Girona, aquest autor, qualificat de «príncep de la prosa catalana», es pot considerar fill de Blanes. Aquesta vila marinera on tenia la casa pairal i on residí gran part de la seva vida, és el paisatge que ja va inspirar el seu primer recull de narracions: «Marines i boscatges». Ampliat després, fou rebatejat per Ruyra amb el poètic nom que donaven els mariners a l'artística nuada teixida a l'extrem d'un cap per tal que no s'esfilagarsi: «Pinya de rosa».

Els anys 1896 i 1902 obtingué la copa artística als Jocs Florals de Barcelona. L'any 1914 va presidir els de l'Escala:

«El plor de la Sardana»

«Que em plau d'atendre amic,
l'aire sagrat i antic
de la gentil sardana,
quan a la posta se'n va el sol
i al bes daurat del ventijol
es mig adorm la plana!

Dins una dolça pau
sona la veu suau de la tenora
que, tot cantant l'enyor
d'alguna tendra amor, gemega i plora.

Jo prou entenc el seu cantar,
jo prou entenc el seu plorar,
que és el de tota la sardana
i el de la terra catalana.

Ballem, germans, glossant el seu daler,
fent vots perque reixi son voler,
tots plegats i acordats rítmicament,
units de mans, de cor i pensament»

(Sense data)

PEIXATERIA

COLL

Carrer Joan Massanet, 52

L'ESCALA

R GUILOT

ARTICLES

**BRICOLATGE
PINTURES
NETEJA
FERRETERIA
JARDINS**

Carrer del Mar, 6
Telèfon 77 04 86
L'ESCALA (Girona)

CARLES RAHOLA i LLORENS

(Cadaqués 1881 – Girona 1939)

Literat, publicista i historiador, passà de petit a residir a Girona, on presidí des de 1922 l'Ateneu Gironí, focus cultural de la ciutat. Políticament fou republicà i catalanista, encara que no militava a cap partit. El seu tarannà romàntic el portava a una visió idealista del país i del seu futur, que es reflexa en el llibre «Breviari de ciutadania» (1933), veritable ideari polític i cívic adreçat a la joventut. L'any 1934 va publicar el documentat estudi històric «La pena de mort a Girona». En ell, com a colofó, va expressar un fervent desig personal, amb les següents paraules: «Que no torni a aixecar-se el patíbul en el clòs august de la noble i estimada Girona, ni en qualsevol altre indret del món». Cinc anys més tard, talment una sarcàstica ironia del cruel destí, Carles Rahola, l'home bondadós i humanitari que havia escrit les anteriors paraules, fou afusellat a Girona el 15 de març de 1939.

L'aportació de Rahola al «Llibre d'Or de la Sardana», geogràficament ens toca de ben a prop i ben segur que les sardanistes que ens descriu en la narració que segueix a continuació, eren escalenques:

«Sardanes a Empúries»

«Davant d'Empúries, entre les ruïnes evocadores i la mar blava, unes noies s'han posat a dansar la sardana. Eren belles i gracioses i la nostra dansa era ennoblida per elles. Els braços s'alcaven harmoniosament, i sota les bruses lleugeres s'endevinava el bategar d'uns blancs coloms dolçament empresonats. Aquella sardana hauria pogut ésser esculpida en el fris d'un monument antic i decorar una d'aquelles àmfores que surten esbocinades de la terra emporitana.

Els segles exhaurits revivien per la gràcia d'aquelles noies i entre les pedres milenàries i la mar eternal passaven les ombres llunyanes dels qui, potser, en alçar llurs tendes a Empúries, hi portaren, amb altres dons meravellosos que havien de suavitzar els ferotges costums dels «indikets», l'harmonia de la nostra dansa honesta i forta».

(Girona, sense data)

PERE DE PALOL i POCH

(Girona 1860-1935)

Poeta, autor dels reculls «Ramell de violes» (1873), «Balades» (1881) i del poema històric «Lo comte Jofre i l'adarga catalana» (1880). Col·laborà també a diverses publicacions gironines i fou aficionat a l'arqueologia.

«La sardana en nostra terra,
és, tant en pau com en guerra,
segell de glòries i amors;
i si es volgués rompre un dia
un heroi es tornaria
cada un dels balladors».

(Sense lloc ni data)

PASTISSERIA-BOMBONERIA

**Es complau en oferir les seves
mes escollides elaboracions**

TARTES GELADES

REPOSTERIA FINA

CANAPES

PASTES SALADES I DE TE

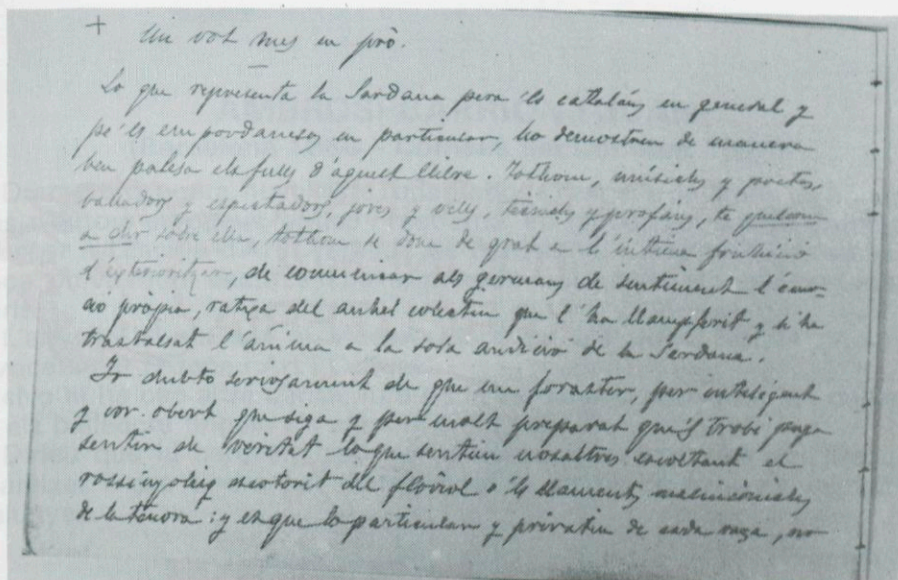
i la seva especialitat

ESCULLS

PROVEU-LOS!

Maranges, 16 - Telèfon 77 00 89

L'ESCALA

Encapçalament de l'autògraf de «Victor Català», en el «Llibre d'Or de la Sardana»

MIQUEL DE PALOL i FELIP

(Girona 1885-1965)

Escriptor, poeta, novel·lista i dramaturg, col·laborà a la premsa de Girona i de Barcelona. Afiliat a Acció Catalana, durant la segona república prengué part activa en la política local. L'any 1972 es va publicar la seva autobiografia «Girona i jo». Fou pare de l'arqueòleg Pere de Palol i Salellas, catedràtic de la Universitat de Barcelona:

«La Sardana és una frisança de Joventut damunt d'una terra vella i és un alè d'immortalitat sobre una Pàtria nova».

(Sense lloc ni data)

JOSEP Mª DALMAU i PLA

(Sant Cebrià dels Alls-Cruïlles 1857 – Girona 1928)

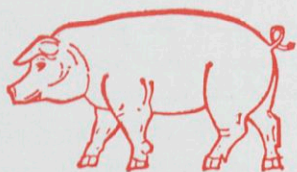
Pedagog, autor de nombroses obres didàctiques, establert a Girona, on fou el promotor de l'Editorial Dalmau Carles Pla, S.A. Aquesta empresa, l'any 1931, amb obres de Joaquim Pla i Cargol va iniciar la Biblioteca Pedagògica Catalana, dedicada a l'ensenyament en català:

«La sardana és la eurítmia feta dansa. Per això Kurt Schindler la creu la única dansa capaç de retornar a l'home la noblesa perduda entre les malalties creacions del jazz».

(Girona, maig 1928)

CARNISSERIA
TOCINERIA
XARCUTERIA

RAMON LLANDRICH

GRAN VARIETAT AMB FORMATGES I PATES

Sta. Màxima, 15 - Tel. 77 01 27

L' ESCALA (Costa Brava)

AMBROSI CARRION i JUAN (Barcelona 1888 – Cornellà del Conflent 1973)

Dramaturg, poeta, novel·lista i adaptador a l'escena catalana de nombroses obres d'autors europeus, antics i moderns. Va fundar «El Teatre Català» i fou professor a l'Escola d'Art Dramàtic de Barcelona. L'any 1939 es va exiliar a França, on va morir després d'haver presidit molts anys el Casal de Catalunya, a París.

L'any 1914 va ser el vicepresident en els Jocs Florals de l'Escala, convocats per l'Ateneu Art i Cultura:

«No hi ha cap altra dansa, fora de la sardana, que permeti en dansar que tots els balladors tinguin els ulls fits en el cel.

Dirieu que hi cerquen quelcom caríssim i enyorat: una estrella que ha d'aparèixer i que tindrà per llum pròpia la claror de tots els esguards de Catalunya».

(10 gener 1928)

RAFEL MASÓ i VALENTÍ (Girona 1880-1935)

Arquitecte i escriptor, junt amb Xavier Montsalvatge, Carles Rahola, Miquel de Palol i Prudenci Bertrana, fou un destacat impulsor de la vida cultural i artística gironina. Els edificis que hi va construir, –molts d'ells desapareguts, dissortadament– eren una mostra típica del seu estil personal, oscil·lant entre el modernisme, el noucentisme i la influència d'elements extrets de l'arquitectura tradicional.

Va ser el promotor de S'Agaró, la primera urbanització residencial de la Costa Brava i en la seva joventut, fent colla amb Josep Grahit, Esteve Fontbernat, Josep Massanas i altres universitaris, constituïen la flor i nata del sardanisme gironí, fervents admiradors de Garreta.

«Gràvides les parelles que et dansen, fits els ulls a l'infinit dels horitzons, altes les mans com les dels orants⁽¹⁾, la pensa i el cor arborats, com en l'acompliment d'un ritus... constitueixen un conjunt de bellesa immortal.

Es mustigarà el món per la bafarada d'un internacionalisme uniformista que anys a venir es desfermarà invasor...

...Tu romandràs perpètua!

(Girona, novembre 1931)

(1) Segons reconegué noblement per escrit Josep Grahit i Grau, company de colla de Rafel Masó, i tal com consta en el meu llibre «Contra la falsa sardana» (Barcelona 1953), ells van ser els qui van introduir a Girona el costum de ballar amb els braços caiguts els curts de la sardana. Malgrat aquest snobisme intel·lectual d'aquells joves gironins –ben perdonable–, derivat d'una interpretació capriciosa de la «Historia del Ampurdán» de Pella i Forgas, fixem-nos com el mateix Rafel Masó –i en altres dedicatòries que he transcrit– tots els literats, per intuïció estètica, exalcen la posició amb els braços alçats, rebutjant per tant implícitament la posició de braços caiguts que s'ha imposat modernament en la sardana.

ADMINISTRACIÓ DE LOTERIA N.º 1

Isidre Pons i Rius

LOTERIA NACIONAL - LOTERIA PRIMITIVA

C/. Enric Serra, 3 bis, cantonada Maranges
Telèfon 77 05 52

L'ESCALA

FUSTERIA

GELL

Carretera Palafrugell, s/n

Telèfon 77 03 47

L'ESCALA

SALVADOR PERARNAU i CANAL

(Súria 1895-1971)

Poeta, col·laborador assidu dels Jocs Florals, en els quals l'any 1965 fou proclamat Mestre en Gai Saber. L'any 1939 es va haver d'exiliar a França, on va escriure a diverses publicacions en català de la Catalunya Nord:

«La Sardana»

«Aquesta dansa de la terra
on el nostre cor hi bat
te faïçons d'una ampla gerra
guardadora del passat.

Te l'or vell d'aquesta terra
que somriu renovellat
és més forta que una serra,
alta com l'eternitat.

Te l'embat de les ventades,
el trontoll de les onades
i el reblec del temporal.

La sang viva de la terra
és el vi d'aquesta gerra
que dansant es fa immortal».

(Barcelona, 10 juny 1929)

A la mort de Joan Noguera, va adquirir el «Llibre d'Or de la Sardana», el seu actual propietari, el col·leccionista barceloní Enric Mañosas, amic al qual dec agrair una vegada més les seves amables col·laboracions. Consultat sobre el particular, em diu que la meva dedicatòria va ser la darrera i per tant la que clou el Llibre. Transcripció doncs, per cloure també aquest escrit, el fragment final de la dedicatòria que fa vint-i-tres anys vaig estampar al «Llibre d'Or de la Sardana» de Joan Noguera i Solé:

«... El temps és un jutge infal·lible i poques coses, –només les veritablement autèntiques–, haurien pogut resistir la pedra de toc que representen aquesta quarantena d'anys que s'han escolat des que vareu tenir l'encert de començar aquest «Llibre d'Or», del qual podeu estar ben orgullós.

La història és una font d'ensenyances: moltes de les pàgines d'aquest llibre han esdevingut profètiques...

Quant a mi, solament us puc dir, amic Noguera que, com sabeu, la Sardana va traçar el camí de la meua vida, emmotllant la meua personalitat. Gràcies a ella sóc músic –ja que vaig començar a estudiar portat només en principi per l'exclusiva il·lusió d'arribar a compondre sardanes–, i ella m'ha portat per tant a conrear avui obres de més volada. Per ella vaig tocar durant anys en una cobla i quan ha convingut he esdevingut escriptor, polemista en la seva defensa, investigador, folklorista de l'Empordà i àdhuc poeta...

«Catalunya, poble dissortat...

Com és que tens la Sardana?

És que Déu ens l'ha donat

en penyora d'un futur més benhaurat?

Oh Pàtria cobejada...!»

(Lluís Albert, octubre de 1964)

QUEVIURES

Plaça Mercat

Telèfon 77 00 82

L'ESCALA

Un Banco para todos, que es de muchos.

*A la hora de elegir un banco, elija un banco que es expresión
de firmeza y rentabilidad.*

Elija el Banco Central.

Un Banco que es de muchos y que también puede ser de Ud.

BANCO CENTRAL
Su Banco amigo.

Salle de bains complete
Complete bathroom

Baño completo
Mit Baderaum

Hostal «El Roser»

HOSTAL MIRYAM
HOSTAL REINA

★ ★

Restaurant

ESPECIALITAT EN PEIXOS i MARISCS

Calefacció Central - Aire acondicionat - Obert tot l'any
Parking Particular

Darrera l'Església. 9

Tel. 972 - 77 02 19 - 77 09 77

L'ESCALA

Costa Brava (Girona)

Restaurant "El Roser 2"

ESPECIALITAT EN PEIXOS i MARISCS

Viver de Llagostes i Mariscs

Local refrigerat - Davant del mar - Obert tot l'any

Passeig Lluís Albert, 1

Tel. (972) 77 11 02

L'ESCALA

Costa Brava - (Girona)

1950

1950

1950

XII

APLEC DE LA SARDANA DE L'ESCALA

Organitzat per l'Agrupació sardanista "AVI XAXU" del C.E.R. i patrocinat pel magnífic Ajuntament, Diputació i Generalitat de Catalunya.

7 DE JUNY DE 1987

Dedicat al Cinquantenari del Col·legi Públic
"EMPÚRIES" de l'Escala

Cobles: Principal de Barcelona, Vila de Blanes, Selvatana i Ciutat de Girona

MATÍ, a les 10 – PASSEIG LLUÍS ALBERT

1 - PB	El petit Albert	Joaquim Serra
2 - VB	Navata.	J. Cristau
3 - S	Caçadors palafollencs	F. Martínez
4 - CG	Nit Clara.	E. Palet
5 - PB	Olot Segle XVIII	Ll. Albert
6 - VB	Colla dançaire del Penedès.	M. S. Puigferrer
7 - S	Geltrunenca	R. Viladesau
8 - CG	So i Maneres (obl.)	F. Camps
9 - PB	Alegoria (obl.)	J. Albertí
10 - VB	Montserrat de Badalona	C. Rovira
11 - S	Noies poblenovines	J. Saderra
12 - CG	Festa Anyal	J. M ^a Solé
13 - PB	Sota el Mas Ventòs	J. Bonaterra
14 - VB	Per Anna Maria	J. M ^a Boix
15 - S	Aires amerencs	P. Fontàs
16 - CG	Nit estelada	J. Saderra

TARDA a les 4'30 – PASSEIG LLUÍS ALBERT

1 - PB	Hores que volen	J. M ^a Tarridas
2 - VB	Balada del single	J. M ^a Bernat
3 - S	Record d'Olesa	M. S. Puigferrer
4 - CG	Aplec de tardor	C. Saló
5 - PB	Vivint de records (estrena)	Ll. Albert
6 - VB	Jordi i Judit (obl.)	R. Viladesau
7 - S	Oca amb naps (obl.)	R. Viladesau
8 - CG	Ocellets enjogassats (obl.)	Ll. Buscarons
9 - PB	Bufalobill (obl.)	J. Coll
10 - VB	Pal de Paller.	R. Viladesau
11 - S	Per tu Andreu	F. Mas Ros
12 - CG	Petits Brots i llavors	C. Santiago
13 - Conj.	Trencatimons (estrena)	F. Camps
14 - Conj.	Germans Vilabru (estrena)	E. Vila
15 - PB	Les noies de la costa	J. Vicens "XAXU"
16 - VB	Volgut Pare	C. Santiago
17 - S	Pescadors bons catalans.	V. Bou
18 - CG	Cantant l'amor	J. Vicens "XAXU"

NIT a les 10'30 – AL PASSEIG LLUÍS ALBERT

GRAN BALL DE NIT PER L'ORQUESTRA

LA SELVATANA

AMB ELECCIÓ DE LA PUBILLA

DE LA SARDANA 1987

1962

1987

Sastreria

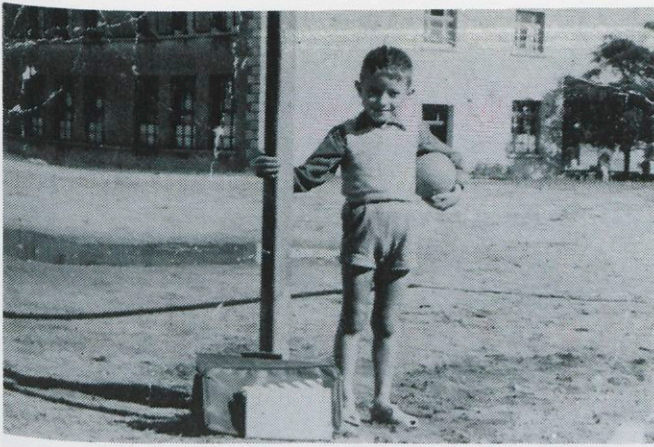
Vilabru

L' ESCALA

**25 ANYS AL
VOSTRE SERVEI**

al carrer del Port n.º 25

HISTÒRIA DE L'ESCOLA

L'any 1927, l'ajuntament de l'Escala ja es començà a preocupar per la construcció d'unes escoles municipals. S'acorda de fer les escoles el 27 de gener de 1927.

L'arquitecte el Sr. Lluís Collen Corzan, no està d'acord amb els terrenys fixats, i demana un nou lloc més resguardat de la tramuntana.

En sessió municipal del 30 de desembre de 1928, l'alcalde el Sr. Lluís Alsina Pujol, proposà de fer un canvi de terrenys amb el Sr. Puig Sureda. Fou autoritzat aquest canvi, i es redactà l'escriptura de permuta; 18.000 m² de Pedrò, de la zona del davant, per 4.374 m² dels terrenys de l'aixart (l'escola actual). Els testimonis d'aquesta permuta foren en Pere Sureda Maranges i Narcís Bahí Rohensa.

Al 1931, amb l'alcalde Sr. Nonito Camos Sunyer, en sessió del 30 de gener, havent-se fet ja la cessió del terreny, s'acordà la construcció.

El 14 d'abril del mateix any, esdevé la república. Hi ha canvis municipals i de moment l'afer queda aturat.

Els ajuntaments que sovint canvien, arriben a un moment de poder realitzar l'obra. Finalment la construcció és adjudicada per l'estat a un contractista de Torroella de Montgrí, de nom Conrad Lloveras Planas. (L'Ajuntament pagarà naturalment la seva part).

Els primers mestres i mestresses foren: Joan Adroher Serra, Lluís Alsina Pujol, Ferran Resa Berché, Joan Regle Campistol, Joan Serra Batlle. Francesca Bassa Girona, Maria Trill Riera, Magdalena Dalmau Mercader i Dolors Condom Massanes.

A partir d'aquells moments, l'escola ha anat continuant, amb nous mestres, i més ampliacions de locals. Els nens i les nenes, abans separats a les aules, fa uns anys que estudien barrejats. El menjador s'ha inclòit a l'escola. El gimnàs també és un dels locals que s'hi ha adherit.

Malgrat tot, l'escola és insuficient per acollir tots els alumnes. És per aquest motiu que els alumnes de setè i vuitè estan en locals habilitats per poder assistir a classe.

Sandra Casas Mascarós

7è d'E.G.B.

ESTETICA

Depilació a la cera

Massatge facial

Maquillatge

Tractament cutis

Neteja cutis

Depilació elèctrica

NOVETATS

"Bolsos"

Articles regal

Perfumeria

Articles pell

Bijuteria

MITGES

LA FLOR

Carrer Port, 43 - Tel. 77 15 52

L'ESCALA

FERRETERIA - ELECTRODOMESTICS

Josep Costals

Distribuidor de **CAMPING GAS**

Germans Masferrer, 41

Carrer del Port, 56

Telèfon 77 03 18

L'ESCALA

Fotos Gildo

Revelat de pel·lícules en color i blanc i negre en 24 hores

Venda de material fotogràfic

Reportatges i Fotografies carnet

Carrer, del Mar, 11

Telèfon 77 03 79

L'ESCALA

1987 – XI ANIVERSARI DE LA COBLA FOMENT DE LA SARDANA

ETAPA INICIAL

En el migdia del 4 de gener de 1976, va sorprendre a molts torroellencs veure sobre un teulat posat a un costat de la Plaça de la vila, una nova agrupació musical la qual, amb el nom de Cobla Torroellenca Foment de la Sardana, va encetar les seves actuacions obsequiant-nos amb les següents sardanes:

- El llac per juguina, de M.S. Puigferrer.
- Maria de les Trenes, de J. Saderra.
- Els dos promesos, de P. Mercader.
- La Font dels Capellans, d'E. Vilà.
- Les Campanes de la vila, de F. Graells,
i Torroella, Vila vella, de V. Bou.

Els components de la cobla, en aquesta inauguració foren: Flabiol, Joan Jaume, procedent de les cobles Girona i Montgrins; 1r. Tible, Ramon Coll, procedent de la Principal de Palafrugell; 2n. Tible, Tomàs Puig, procedent de la Principal de Girona; 1a. Tenora, Joan Lassús, procedent de la Principal de l'Escala; 2a. Tenora, Lluís Albert, Compositor-Director; 1a. Trompeta, Vicenç Gatus, procedent de la Girona i Montgrins; 2a. Trompeta, Eudald Duch, procedent de Caravana i Emporitana; Trombó, Enric Vilà –ocasional–; 1r. Fiscorn, Joan Pujol, procedent de Verds de Mataró i Bolero; 2n. Fiscorn, Josep Agustí, procedent de la Principal de Palafrugell, i Contrabaix, Joan Calsina, procedent dels Montgrins.

Al cap de poc temps es va renovar quelcom el conjunt i així veiem com en Josep Cals, procedent de la Baix Empordà, va reemplaçar a Joan Lassús; en Martí Bagudà, va rellevar a Joan Jaume i Albert Falgueras va ocupar la plaça del segon tible, passant en Tomàs Puig a segona tenora de la qual funció en tenia cura en Lluís Albert.

Vistes les actuacions a través del prisma del temps, ens donem compte que, des de la inauguració, ja han passat deu anys i la tasca ha esdevingut francament positiva. No en va s'ha treballat en aquest lapse de temps amb il·lusió i entusiasme per apuntalar primer i aprofundir, després, els comuns suports. Sembla que quan les coses marxen bé, tot ha estat fàcil i no s'han trobat esculls, però els que estem bregats en la matèria sabem per experiència que perquè una massa instrumental soni a la perfecció, la matisació no esdevingui ranca i el ritme sigui just i mesurat, és necessari estar imbuït d'un gran esperit de treball i nobles afanys de superació, ja que sense aquest bagatge no és possible arribar a bon termini.

Tenim detalls testimonials i de primera mà en quant als seus orígens i posterior evolució de la Cobla Foment de la Sardana que ja han estat donats a conèixer, així com també biografies d'alguns dels seus components publicades i al mateix temps dades sobre les agrupacions en què havien actuat anteriorment, però i sense voler escriure una història exhaustiva és bo ampliar modestament els detalls apuntats ja que moltes vegades manca informació entorn dels músics i en conseqüència els mateixos, resten ben sovint negligits o ignorats.

Fincas BALLESTA

(AGUSTINA BALLESTA LLINAS)

Agència de la Propietat Immobiliària

LLOGUER i VENDA de:

**XALETS - APARTAMENTS
PARCEL·LES i TERRENYS**

**Agència d'Assegurances
de OCCIDENTE S. A.**

Carrer de Gràcia, 9

Telèfon 77 01 88

L'ESCALA

VISIÓ FUNDACIONAL

És molt curiós examinar el perquè de la fundació o creació de la nova cobla, efectuada sortosament amb èxit, ja que la idea sorgí d'uns elements que formaven part de la Junta de l'Agrupació Sardanista pel Foment de la Sardana, com una de les branques del Casal del Montgrí destaquen, entre altres, en Josep Casademont, en Martí Cruset i per sobre de tots, l'inoblidable amic n'Enric Ferriol. Tots ells eren uns idealistes que estaven units per un objectiu comú, els quals posant-se en contacte amb els músics fundadors, creen aquesta, avui ja popular cobla, una de les més arrelades de la nostra terra com a prova, a ben segur, de l'especial personalitat cultural torroellenca.

M'agrada fer memòria del malaguanyat amic n'Enric Ferriol i Carreras, ja que ell era portador d'unes virtuts rellevants de cara a assolir la joiosa idea de fundar una nova cobla a Torroella, puix la considerava indispensable per a acompanyar les actuacions del Ballet i del Grup de Contrapassaires que ell havia creat i dirigia. N'Enric Ferriol després de molts anys de participar en diverses activitats d'expansió social, es lliurà no solament a perfeccionar els joves sardanistes, sinó també a introduir a la mainada en els secrets de la dansa autòctona, amb una autoritat desusada, emprenent a la vegada una iniciativa de relleu i transcendència fent emprendre àmplia volada al Grup de Contrapassaires que hem esmentat. Gràcies a ell fou possible el retrobament de les arrels de la dansa nostrada, o sigui el Contrapàs. Hem de reconèixer, doncs, a l'Enric Ferriol, el mèrit d'haver aixecat en la nostra vila, una bandera de Pau i d'Amor.

En principi les actuacions de la Cobla Foment havien de ser gratuïts i amb l'obligació d'acompanyar les actuacions del Ballet i Contrapassaires de Torroella. Més endavant la cobla va ésser sol·licitada per a donar audicions de sardanes fora vila i aleshores va ser necessari posar-hi preu, al mateix temps que la cobla intensificava els assaigs i anava pujant paulatinament la categoria musical del seu repertori. En l'actualitat la cobla de referència està catalogada molt positivament dintre el món sardanista i sens dubte és de les cobles que durant l'any participen en més audicions de sardanes. Cal dir també que, des del primer any de les Trobades Sardanistes Infantils de les comarques Gironines, la nostra agrupació ha estat designada com l'«Oficial» d'aquestes emotives diades de germanor.

Ja hem parlat de l'esperit de treball i dignitat de les seves interpretacions però jo crec que hi ha una cosa molt important en la vida dels conjunts musicals que han de traslladar-se contínuament per aquests móns de Déu, quasi sempre atrafegats, cansats i justos de temps per a complir els horaris, extrems aquests que, com haureu endevinat, es refereixen al nivell humà. És d'importància capital deixar una bona imatge personal i col·lectiva en els diferents llocs de la nostra geografia que es visiten i crec que els components de la Cobla Foment ho han assolit d'una manera encomiable.

DIVAGACIONS SOBRE EL REPERTORI SARDANÍSTIC

Els components de les cobles de les comarques gironines i la del Foment no podia pas ésser una excepció, precisen normalment una visió concreta de l'entorn o sigui l'emplaçament del món de la sardana. Sabem que una cobla per a suscitar un interès general s'ha de concretar a executar un repertori que vagi bé per a tots els músics. Primeres i segones parts han de llegir les seves

BOUTIQUE

للتجارة

Avda. Ave Maria s/n

Telèfon 77 04 37

L'ESCALA

corresponents partícules abastament... i millor que en sobri; això es veu en els assaigs i s'escull en conseqüència, després d'oïr el parer de tots per la tranquil·litat que això comporta.

Solen agradar molt, tant a la costa com a terra endins, les tonades de tenora i fiscorn, sobretot si els solistes les saben dir abocant-hi la seva sensibilitat. Un altre caire important de la Sardana és la seva aptitud per ésser ballada o sigui, un ritme que no sigui intrincat, força estimulant i alegre.

Tot i que a molts músics ens agraden les sardanes que en diem «grosses» d'autors consagrats i també alguna d'autors novells, penso que les esmentades obres, escrites amb una categoria musical elevada, gaudeixen de gran admiració i estima, però cal que aquestes composicions siguin interpretades per cobles capdavanteres i en llocs i hores adients. A la plaça continuen imperant generalment les sardanes de tonada fàcil i balladores, així com peces obligades de concepció artística força elemental. Sé per experiència que per més interès que posis en determinades sardanes, si no és pas possible treure'n un rendiment passable, val més suprimir-la del repertori ja que la seva execució comportaria trencadissa i la desmoralització dels músics, com també alguna rialleta dels entesos i d'alguns «cargols» que sempre hi solen haver.

Convé dir que, més d'un compositor dels que han demostrat els seus mèrits sens dubte excepcional en la disciplina de l'harmonia però, per altra part, no coneixen a fons les dificultats de les eines d'interpretació, han fet sardanes fora de sèrie i aquestes han resultat tan difícils i complicades que alguna cobla de solera no ha pogut o no s'ha atrevit a interpretar-les per les dificultats desmesurades que comportava, no solament d'un determinat instrument sinó de tots en conjunt. No em resisteixo a citar un dels esmentats casos. El gran compositor Honorat Vilamanyà, fill de Ripoll, disposa d'una sèrie de sardanes, totes elles de gran categoria musical, com poden ser: «Rampellades a les tres taules», «L'estany estrellat», «Ripoll Vila Comtal», etc... Les partitures sorgides de la ment i la ploma d'en Vilamanyà, sols són vàlides per a conjunts abastament superats. Les línies temàtiques del clàssic músic ripollenc van revestides d'una harmonització perfecta i per una instrumentació intel·ligent; doncs bé: Vilamanyà amb el nom de «Joguets de Fira» va escriure una sardana tan complexa i enrevesada per tots els elements de la cobla, que segons les meves notícies, el seu autor sols la va poder escoltar una vegada en sa vida i encara interpretada per la Principal de la Bisbal, i amb això ja estat dit tot.

La sardana «Joguets de Fira» fou estrenada per la Cobla Barcelona, amb en Josep Coll de 1a. tenora i en Ramon Pla de St. Feliu de Guíxols de 2a. tenora, el dia 11 de maig de 1951 a Ripoll.

És veritat que en algunes sardanes les cobles s'hi passen moltes hores d'assaig pel compromís que han adquirit en ésser programades de cara a un concert o concurs. Malauradament algunes d'aquestes obres, valuosíssimes, resten arraconades tota la vida. Tenim una munió de peces d'autors clàssics com són: Garreta, Morera, Blanch Reynal, Zamacois, Manén, Civil, Ferrer, Basil, etc., etc., algunes de les quals sols pogueren ésser escoltades en el dia de l'estrena.

Un dels bons costums de la Cobla Foment és la d'encetar les audicions programades amb una sardana de valuosa categoria musical —si no hi ha cap imponderable— prestant-hi una versió justa i acurada, ja que sortosament l'esmentada cobla disposa de professors molt capacitats.

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES

SANITARIES I CALEFACCIO

J. Ribas Torrent

Carrer El Greco, 2

Telèfon 77 02 28

L'ESCALA

FUSTERIA

Esteve Ribas

c/ Riera, 50

L'ESCALA

ESTRUCTURA ACTUAL DE LA COBLA

Ja hem deixat constància que tots els elements de la Cobla Foment han donat proves evidents de la seva professionalitat i capacitat musical i això puc justificar-ho ja que he passat els últims cinc anys al costat d'aquests benvolguts amics. No obstant (ja em perdonaran els demés companys), voldria ressaltar, juntament amb les seves dots de bon trompetista, el seny tranquil i ordenat del seu «public-relations» o representant, en Vicenç Gatiús; el «pou» de musicalitat, així com de la seva pastositat fiscornal, del compositor de Verges, en Joaquim Ferrer; la veterania i les bones maneres de l'actual primer fiscorn, en Martí Teixidor, ja que alguna cosa significa haver passat quasi tota la seva vida musical al costat del mestre Conrad Saló a la Principal de la Bisbal; i d'en Joan Calsina, què en direm? Un contrabaixista frustrat? No! És un gran mestre del contrabaix. Sens dubte que en les nostres comarques hi ha bons contrabaixistes, però no n'he escoltat que vibrin amb la resonància límpida i excitant com la de l'instrumentista de referència. Estic convençut que així com destaca en la Cobla Foment, també sobresortiria en una gran orquestra simfònica, si les circumstàncies haguessin estat propícies.

Els lectors ja saben que he passat alguns dels millors anys de la meua vida al costat d'aquesta Agrupació i que hem parlat llargament de les aventures i facècies de tota mena dintre d'un tarannà habitualment obert. Tots plegats hem assistit «replets» i contents a les actuacions en places, aplecs i festes de poble. Tinc per a la Cobla Foment, com a torroellenc una gran admiració i personalment una amistat sincera i fonda.

En commemorar l'11è aniversari, encetem amb entusiasme i goig la dècada que s'ha d'acabar quan s'iniciï l'any 1997 bo i desitjant que tots ho puguem veure.

COLOFÓ

Després de tot és una joia que la vila de Torroella, bressol de la Sardana, tingui tres cobles i totes elles de rellevant importància donada la regular densitat de població. Quantes viles i ciutats estan migrades per no poder comptar amb aquest bleix que esperona la dansa i fa aflorar arreu la melodia que, nascuda de la cançó popular, ha estès les seves arrels com una planta esplendorosa?

I ara per acabar deixeu-me que clogui aquest treball copiant unes rimes que diuen així:

Torroella i terra endins
som aimants de la Sardana,
puix en els nostres confins
viu la flama que agermana
amb les cobles: Caravana,
del Foment i Els Montgrins.

D'acord en que la cobla Foment, de les tres, és la més jove, però podem posar l'esperança en aquell adagi que, en exaltar la perseverància, ve a dir: que amb palla i temps maduren les nespres. Que així sigui.

Endavant, Cobla Foment!

Enric Vilà i Armengol

**CONFECCIONS
GENERES DE PUNT**

JUYNAR

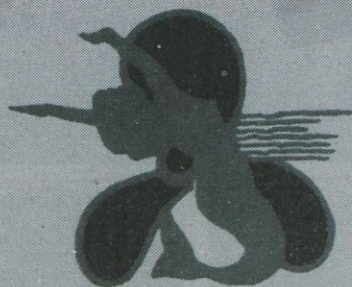
Carrer de Gràcia, 4

Telèfon 77 07 47

L'ESCALA

ESTRUCTURA ACTUAL DE LA COBLA

Flabiol Ramon Joanmiguel
1 Tible Joan Descamp
2 Tible Ramon Coll
1 Tenora Joan Moli
2 Tenora Enric Pagès
1 Trompeta Vicens Gatius
2 Trompeta Eudald Duch
Trombó Josep Agustí
1 Fiscorn Andreu Font
2 Fiscorn J. M: Descamp
Contraaix Joan Calsina.

JOPA

nautica

Closa del Llop, s/n.

Tel. (972) 770755

L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS - MOTORS - ACCESSORIS

EVINRUDE

MAGATZEMS

TITUS

S. A.

CONGELATS

CONCESSIONARI
GELATS

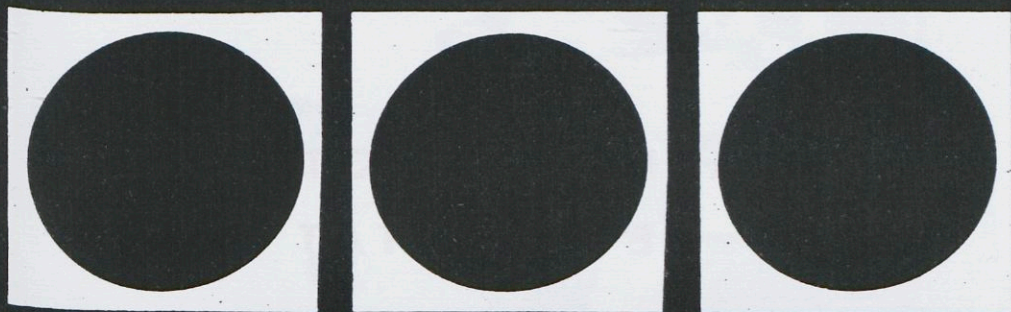

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

Telefon 77 07 37

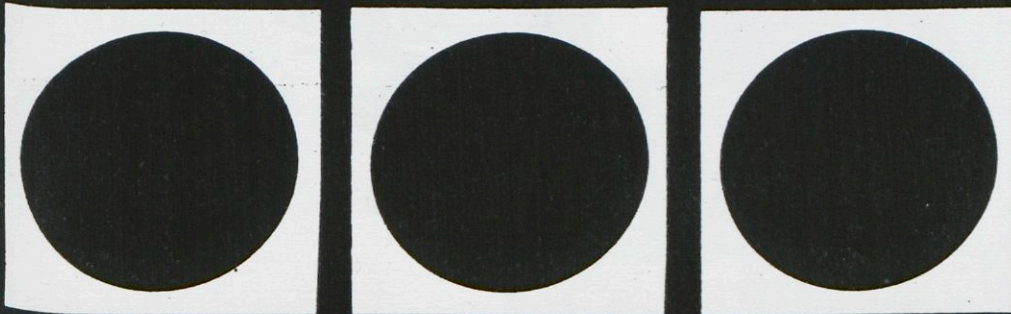
L'ESCALA

ALMACENES CARMEN

SOUVENIRS Y OBJETOS DE REGALO

C/. PUIG SUREDA, 13 • TEL. 77 03 89 • L ' ESCALA • (Costa Brava)

**CARNS i EMBOTITS
DE QUALITAT**

Pere Gardella

ESPECIALITATS:

**BOTIFARRA NEGRE, BLANCA
CATALANA i FUET**

**Carrer del Port, 26
Telèfon 77 06 05**

L'ESCALA

WEST WASHINGTON AVENUE SECURITY CODES (B&W) 1958

cafeteria • pizzeria • restaurant **L'ESCALA**

OBERT
TOT
L'ANY

creperia • geladeria

Plaça Correu, s/n. - Tel. 77 26 02 - 17130 L'ESCALA (Girona)

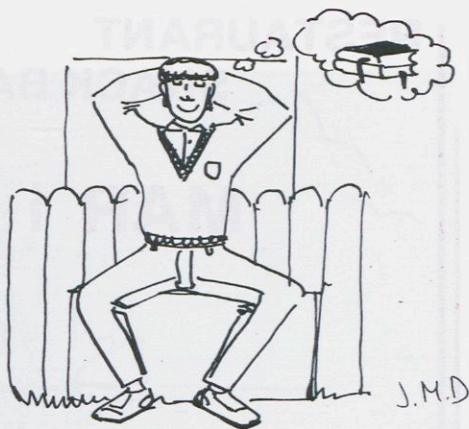
BODEGA

S. SALA

c/. L'avi Xaxu, s/n

L'ESCALA (Costa Brava)

RECORDS DE L'ESCOLA

De tant en tant, els meus pensaments es traslladen al passat:

Em passen pel cap tot un munt de coses de la meva infància, aquella infància que ara enyoro tant... Veig l'escola on anava. El pati, amb uns quants arbres que hi donen vida, està ple de canalla enjogassada. I allí, a les escales, tot un grup de noietaes que fan petar la xerrada. N'hi ha una que riu, que és feliç i no pensa en la tristesa: jo. Ara els meus ulls veuen la segona escena: la classe. Aquella noieta que reia tant amb les seves companyes, ara està encogida al seu seient per tal de fer bé els exercicis que el professor dicta.

De tant en tant aixeca el cap, mira a la dreta, ara a l'esquerra, i com si no hagués passat res, torna de seguida a escriure en una llibreta polida, plena de títols de colors i dibuixos divertits: té por que algú acabi abans que ella.

La seva satisfacció creixia quan sabia que ho havia fet tot bé, i quan tornava al seu lloc per reemprendre la feina els seus ulls vibraven i lluien com mai: «Que bé que ho he fet!» pensava.

Quan era a casa, feia cridar a la seva mare, i ella abaixava el cap però tot seguit reia. S'adreçava cap a la seva habitació i agafava les nines que més li agradaven. Les vestia i les desvestia, les pintava i les despintava, i mentre passava tot això, el temps s'anava estirant i estirant...

Aquella noia, tan riallera, ara feia uns badalls grossos obrint la boca molt a poc a poc.

Ja era l'hora d'anar a dormir.

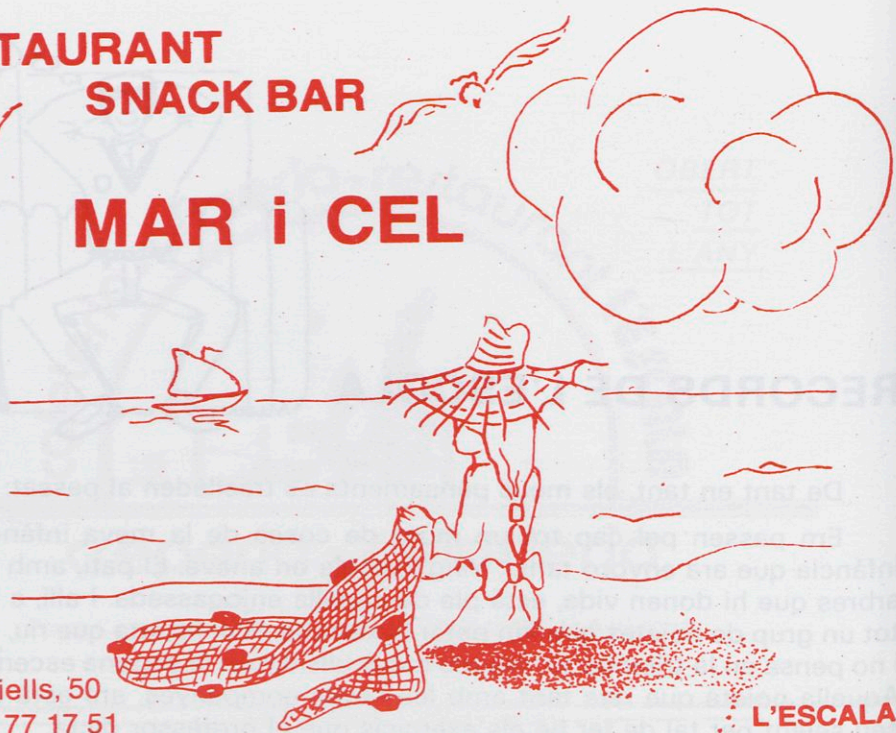
Quan se la veia amb aquells ulls, tan petits, aquella boqueta tan quieta i aquelles galtones vermelles i grosses de salut, ningú s'imaginava el vertader dimoniet que estava feta!

Ara reposava per emprendre un altre cop la mateixa tasca de cada dia.
Psst!

Susanna Barragán
Alumna de 8è

**RESTAURANT
SNACK BAR**

MAR i CEL

Avda. Riells, 50
Telèfon 77 17 51

L'ESCALA

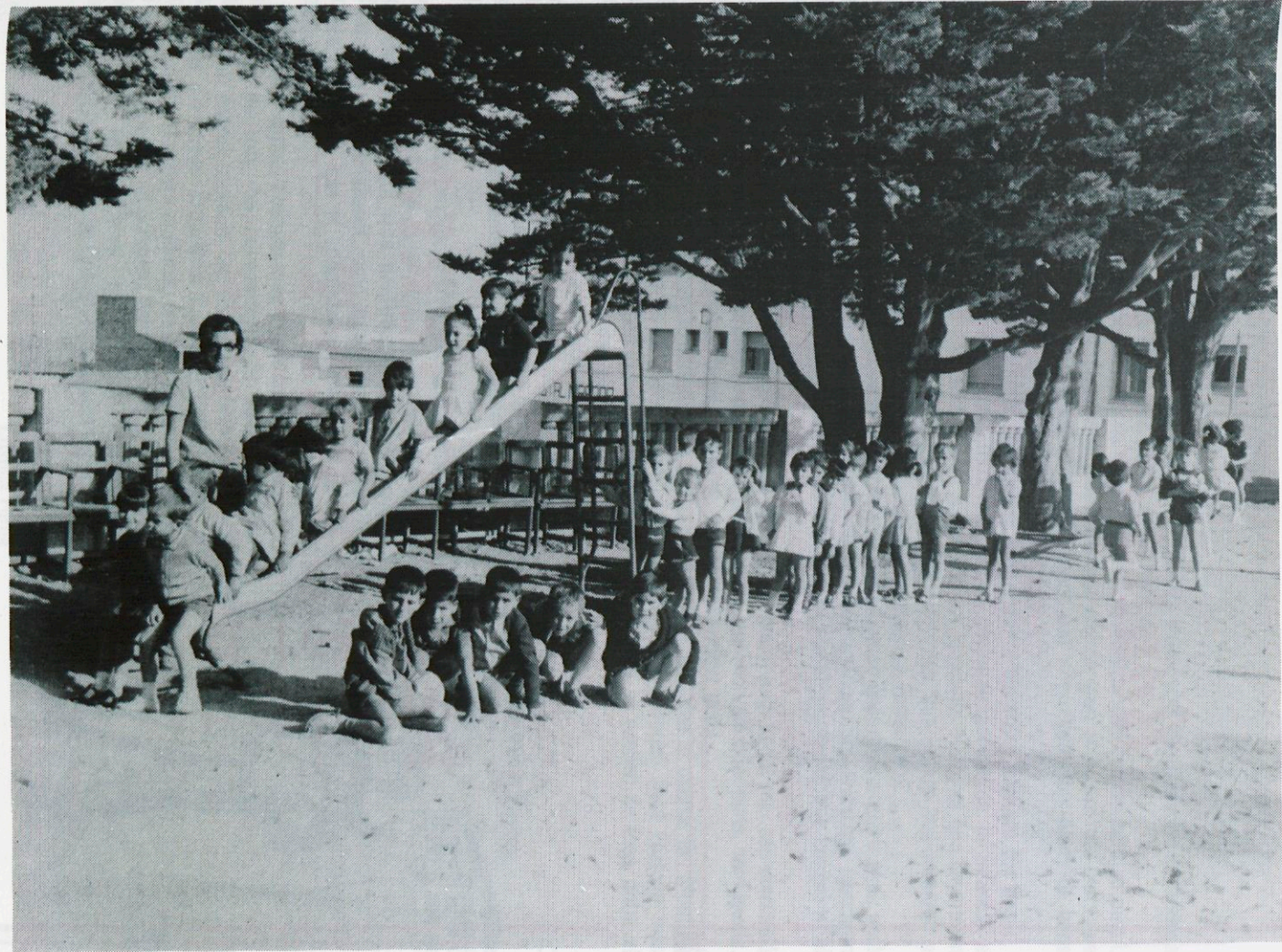

HOSTAL
RESTAURANT
EXPÓSCHOS

(COSTA BRAVA) GIRONA ESPAÑA

Gràcia, 10 - Tel. 77 00 92

L'ESCALA

AVUI, DIA 23 DE JUNY, DEIXO L'ESCOLA

RESTAURANT

Boutique Seminis

CARINA TORRENT I TEIXIDOR

Carrer del Mar, 3 - Telèfon 77 01 64

L'ESCALA

PERRUQUERIA **— TORRENT —**

PER HOMES I DONES

Carrer del Mar, 3 - Tel. 77 01 64

L'ESCALA

AVUI, DIA 23 DE JUNY, DEIXO L'ESCOLA

Entre melengia i llàgrimes, és difícil explicar els sentiments d'un darrer dia d'escola. La tristesa s'apodera del meu estat d'ànim i les paraules defineixen sofriment.

És melodramàtic expressar sensacions de depressió, però jo ho intentaré fer tan bé com pugui. «Avui, dia 23 de juny, deixo l'escola». És el darrer dia que veig un grup de xicots més units que mai, gaudint d'una llarga amistat que ha romàs vigent durant vuit anys. Vuit anys plens de bons moments, compartits i superats amb amor i companyerisme.

Potser no tornaré a veure'ls tots junts, tan alegres com estan, i tan trista com em fan posar.

Units tots sentimentalment, han anat creixent a poc a poc, han passat de la infància a l'adolescència, d'una manera lenta i agradable. Han passat de ser ignorants criatures que enyoraven l'escalfor de la mare, a persones madures que ara sofreixen en saber que potser mai tornaran a trobar-se. A mi, aquest punt em deixa desfeta, però sempre conservaré l'esperança.

També recordo trets dels nostres anys d'escolaritat, potser sense importància per a algú, però per a mi i per a tots aquells que ho compartiren, són de gran importància. Són trets que marcaran per sempre les nostres vides i que ens faran pensar els uns en els altres, sense que compti ni el temps ni l'espai.

Ara que penso això, em sembla impossible que entre nosaltres hi hagi hagut mai cap discussió o baralla. Crec que, malgrat els problemes personals, tots aquells que ens vam criar junts, som iguals. Hem compartit els mateixos instants, bons o dolents, ens hem mantingut units.

Ah! I aquelles sortides commemoratives de la festivitat de Sta. Caterina al massís del Montgrí. I com gaudíem, de les escalades al castell! Renoï com esbufegàvem després! Però l'estona més entretinguda, era el descens pel pedrigolet del massís. Quines riallades se sentien de fons, entre el nerviosisme i les caigudes provocades per l'impuls.

Penso també en nombroses anècdotes que sorgeixen momentàniament en hores de classe, amb les gracioses intervencions dels companys més atrevits, que deixen anar els seus absurds comentaris. Quina colla formàvem tots plegats!

Puc observar encara, l'estret llaç que existeix en la relació mestre-alumne. Crec que el professor era un personatge real a la vida de l'infant, que no solament l'ensenyava materialment, sinó que també hi tenia un contacte directe, que el connectava també amb el món exterior.

A poc a poc, t'adones que aquell caràcter infantil i innocent de tots, ha desaparegut. El temps se l'ha emportat. Aquell contacte tan estret que hi havia, que a vegades provocava situacions absurdes, se n'ha anat. A dins l'escola, tots hem madurat, crescut; ens hem civilitzat i ens hem convertit en persones més adultes, sobretot més intel·ligents. M'he adonat que l'escola primària és imprescindible a la vida de l'infant. Ara seguiré el nou camí.

Cristina Fortià
C.F. Alumna de 8è

**PER APROVAR ES INDISPENSABLE
SABER CONDUIR**

MAXIMA EFICACIA EN

AUTO ESCOLA MARINA

ESTEM AL VOSTRE SERVEI:

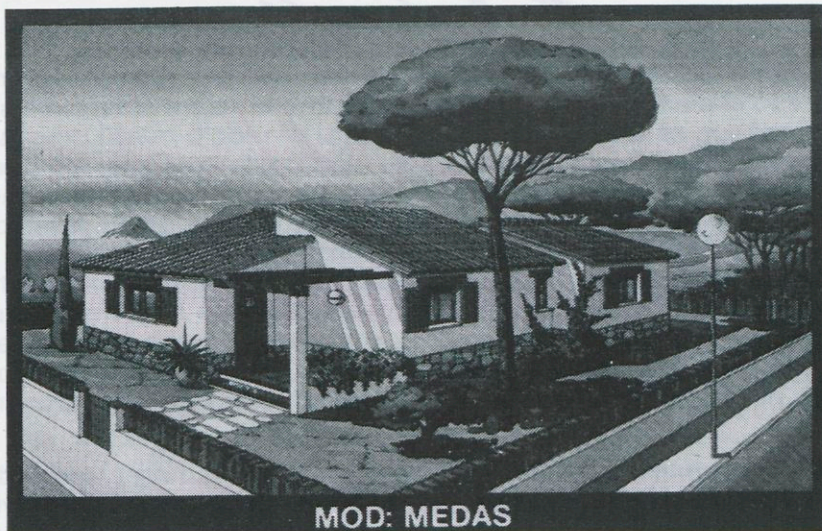
MARTI MORENO, EMILI SERRA, MIQUEL BAIX

Avda. Ave. Maria s/n
Telèfon 77 06 78

L'ESCALA

QUÈ LI PASSA A LA SARDANA?

MOD: MEDAS

ISISA
PROMOTOR-CONSTRUCTOR

CARRER DEL PUIG, 1
L'ESCALA - ESPAÑA

EQ

Centre d'Estètica

per a la dona

Dolors Quintana

**DESITJA AL POBLE DE L'ESCALA
UN BON APLEC**

**ESTETICISTA - VISAGISTA DIPLOMADA
PER L'ESCOLA JEAN D'ESTRÉES**

**ESPECIALISTA EN
ESTÈTICA FACIAL - CORPORAL - MAQUILLATGE**

C/. Pintor Joan Massanet, 35

Tel. 972/77 14 10

L'ESCALA (Girona)

QUÈ LI PASSA A LA SARDANA?

Fa uns quants anys, en un poble fronterer del Pre-pirineu, arran del mar, el dia de la seva festa major hi arribaren dos jueus que venien a la nostra nació (Catalunya) amb l'ànim d'obrir-hi un negoci. Sabut de tots és que les persones de l'esmentada raça i/o religió són estalviadores i es distingeixen per una intuïció especial pels negocis de tot tipus, a més de ser molt observadors. Després d'haver dinat, «de cabasset i portaviandes» per suposat, donaren un tomb per l'esmentat poble fins arribar a la plaça major. En aquell moment, la cobla de torn interpretava una saltadora sardana i els dos quídams quedaren bocabadats veient com els dansaires movien llurs peus seguint el compàs que la dansa exigia. Tot de cop, Isaac (així es deia un) es dirigí al seu company i li digué: Escolta David, ja ens en podem anar cap a casa perquè en aquest país no hi guanyarem res; solament de veure que compten mentre ballen, ja en tinc prou.

Ara, bromes a part, preguntem-nos què li passa actualment a la sardana i a les seves màximes manifestacions: les ballades i els aplecs. És que està malalta la nostra dansa? No, la sardana gaudeix de bona salut, a més de tenir bons compositors, bones cobles i un reguitzell, quasi inesgotable, de composicions sardanistes per a tots els gustos. Doncs, per què la gent no acudeix massivament a les ballades? Perquè esdevenen monòtones! No ho crec! Per manca de gestió o d'informació! Per favor! mil vegades no, almenys a l'Escala. Doncs, tornem-nos a preguntar: Què li passa a la nostra dansa? Per què no s'acudeix gaire a les ballades?

No fa molt de temps, parlant amb un Mossèn sobre el fet que avui en dia hi ha una evident manca de vocacions sacerdotals, després d'analitzar la situació i descartar, entre altres possibles causes, el celibat, arribarem a la conclusió que no hi ha vocacions sacerdotals perquè, en general, a la majoria de les famílies i a la societat no es viu el veritable esperit cristià, el terreny no està prou adobat.

Josep Mª Peman, en la seva obra «Almuerzos con gente importante», referint-se als republicans espanyols (molt bé pot servir de comparació amb nosaltres, els catalans) deia que n'hi ha de dues classes: els «republicans uterins» i els qui ho són «de placenta prèvia». Potser ara començarem a veure la llum. Una cosa és ser català i l'altra ser català i demostrar-ho amb una manifestació festiva com la de ballar sardanes.

Aprofitant l'avinentsa de la publicació d'aquest escrit, vull felicitar totes les persones que, de manera generosa i abnegada, fan possible que la flama de la sardana no s'apagui, procurant ensenyar als infants aquesta dansa, que és el signe d'identitat de les nostres arrels catalanes.

Entre tots fem la rotllana,
no tinguem mandra ni por;
és la dansa de la unió
amb nostra terra catalana.

Carles Gispert i Batlle
L'Escala, a 20 de Març de 1987

ELECTRODOMESTICS

LINDAN

A. PRADO

COLOR PAL - SECAM

DISTRIBUIDOR DE

PHILIPS-GRUNDIG

INSTAL.LACIONS D'ALARMA CONTRA ROBOS

Plaça Escoles - Telèfon 77 04 90

L'ESCALA

RECORDS CINQUANTENARI DEL COL·LEGI

L'escola on estic estudiant
és bonica però no molt gran.
Segons la gent del poble
falten aules per estar
tots a la mateixa escola
i no uns per aquí, altres per allà.
Però malgrat la manca d'aules
que ens mantenen separats
m'estimo el meu col·legi,
aquesta és la veritat

Ara ha complert 50 anys
però ningú ho diria pas;
Sembla que sigui una estrella
de les que anuncien sabons
que a base de maquillatges
s'amaguen els arrugons.

Jo porto 5 anys en aquesta escola
i d'ells tinc molt bons records
dels amics, i dels mestres
que són del bo i millor.

Quan aquí vaig arribar
amb la Teresa em van posar,
després vaig anar amb en Xavi
que molt em va agradar,
a 4rt i 5è amb en Ramon
en va tocar anar,
a 6è tenia tres mestres
Abellí, Pilar i Pou
i si hagués de triar
no sabia quin agafar.

Aquest curs també són tres
Joaquim, Jordi i Josep
tres «tios» molt competxans
i també molt humans
que més que per a uns mestres
jo els tinc com a germans.

Però tornem a l'escola
que per això l'homenatgem
per ser el seu aniversari
i tots ho celebrem.
No ho fem amb pastís ni xampany
doncs hauria de ser molt gran,
ja que l'Escala completa
s'afageix a celebrar
el 50è aniversari
d'allà on van estudiar.

Que per molts anys aquesta escola
ho pugui celebrar
no, només cinquanta més
sinó que arribi més enllà
i que els nostres néts quan hi vagin
i es posin a recordar
l'estimin com jo ara
i la sàpiguen respectar.

Encara que sense líquid
un brindis jo vull alçar
iVisca el Col·legi Empúries!
iVisca els mestres i direcció!
que encara que sembli coba
no ho és, em surt del cor.

FELICITATS COL·LEGI

Marta Ramos
7è E.G.B. Grup B

QUEVIURES

Parés - Frigola

**I MENTRES HI SEREU
LA OFERTA SPAR APROFITEREU**

**SI VOLEU MENJAR UN BON PA
A CAN FRIGOLA HEU D'ANAR**

**Carrer del Mar, 9
Telèfon 77 03 44**

L'ESCALA

JOGUETERIA

PAPERERIA

LLIBRERIA

DIARIS

REVISTES

BAMBY

**Avinguda Ave Maria s/n
Telèfon 77 00 13**

L'ESCALA

Botigues

ELENA

MODES - FOTOGRAFIA - ESPORTS

C/. DEL PORT, 17 i PLATJA - TEL. 77 01 03

AVDA. RIELLS, 58 - TEL. 77 17 52

L'ESCALA (COSTA BRAVA)

SAL i PEBRE

Rostisseria - Charcuteria - Autoservicio

Tel. 77 18 02 - MONTGÓ

queviures

Mercè

c/Ave Maria, 36 · Tel. 77 00 83

L'ESCALA (Costa Brava)

ELS SÍMBOLS

LA FESTA

La festa major és al temps el que el monument és a l'espai. Quan es volia singularitzar un lloc, es bastia un dolmen o s'implantava un menhir; més tard s'hi erigia un temple grec i després una ermita romànica. Anàlogament, quan es volia destacar una data, s'hi entronitzava una festa, consagrada a un déu, una commemoració o un sant. Monument i aplec són els dos mitjans complementaris per assenyalar en l'espai i en el temps una fita memorable.

Les festes majors i els aplecs a les ermites del país em semblen fonamentals com a brollador renovat de la nostra identitat cultural. De fet tota cultura s'identifica pels seus llocs sagrats i pel que fan en les seves festes senyalades. Ací anem a Montserrat, a Euskadi van a Guernica o Loiola; ací fem cagar el tió, allà tallen troncs a destrallades. Identificar-se o no amb aquests llocs sagrats i amb els costums delimita amb total precisió qui pertany a cada cultura. Qui venera el Pilar és aragonès, qui Montserat, és català; això i els centenars d'altres aspectes: llocs, costums, danses, llenguatges, tradicions històriques, sistemes de feinejar, diferencien clarament qui és qui. La festa és una apoteosi dels senyals d'identitat; en els pocs dies d'una festa s'acumulen els actes que configuren el perfil cultural d'un poble, d'una nació.

És per aquest motiu que trobo tan encertat el foment de les festes majors als barris de la gran ciutat. Els barris són les comarques de la ciutat i perquè la gent assentada als barris nous adquireixi un sentit d'identitat, cal tornar significatiu l'espai amb monuments i el temps amb celebracions. Poc a poc la gent anirà dipositant significats simbòlics en els llocs monumentals i en les dades festives i, en compartir símbols, esdevindrà una comunitat. Que cada barri inventi rituals i consagri espais –si els arquitectes de dures places els ho permeten– com els pobles vells tenen els seus a les ermites, places i festes majors. A hores d'ara ja no s'apareixen verges negres, però el fet simbolitzador continua essent el mateix, perquè el subconscient col·lectiu dels homes funciona de la mateixa manera que mil anys enrera. I fixeuvos-hi: la Verge negra descoberta pel pastor o pel pagès es resisteix a canviar de lloc; es fa pesant i s'enfonsa en terra, malgrat que l'estirin amb una junta de bous: vol dir que és el lloc l'important. Si no, les ermites serien dins els pobles i no als indrets llunyans. És el Pilar i no l'estàtua que besa la gent al Pilar. És la muntanya, a més de la verge, que no volem que ens cremin els catalans. I per això tenim tots el nostre racó de món, els nostres llocs sagrats personals on anem per agafar forces o per pair desgràcies. I uns quants d'aquests els compartim amb els altres i això ens dona la identitat cultural. Tot canvia, i més en aquests temps accelerats d'ara, però el lloc roman i perdura.

Caravel·la

Santa Màxima, 29

Tel. 77 04 78

L'ESCALA

VIAJES
ESCALATOUR, S.L.

ORGANITZACIO DE VIATGES
RESERVES DE BITLLETS
CANVI DE MONEDA ESTRANGERA
LLOGUER DE XALETES I APARTAMENTS

AGENCIA D'ASSEGURANCES **BANC VITALICI**

c/. Camí Ample, 2

Tel. 77 02 18

L'ESCALA

Passeig de Catalunya

Tel. 75 93 79

TORROELLA DE MONTGRI

UN ESCALENC RECORDA

Pels vols de l'any 1935 vaig compondre aquests versos, dedicats a una noieteta, pel dia del seu sant. Però, finalment, no vaig arribar a enviar-los-hi:

Quan el sol els cims pladeja
i els rierols rumoregen
en fondre's la blanca neu.

Quan pastura barroera
la ramada jogassera
per la plana riallera,
pels cams, tot ve de Déu:

jo voldria per esposa
la més bella obra que ell féu:
la més bella pastoreta,
la més jove i boniqueta
que n'ha robat el cor meu.

Un gira-sol és son rostre;
els seus ulls, dos pensaments.
N'es sa boca roja rosa
que n'amaga blancs clavells.

A finals dels anys 50 i primers dels 60, a Barcelona, on ens havien portat les conseqüències de la guerra, a l'àtic del carrer Consell de Cent 411, on vivia rellogat en Nando Català amb la seva esposa Carme (e.p.d.) i la seva filla Núria, i ens reuníem els dissabtes al vespre amb en Ramon Andreu i la seva esposa Anita, i jo i la meua costella Anita. I allà ens passàvem tres, quatre o cinc hores xerrant i cantant: amb la Carme de primer, en Nando de segon i jo de baix, acompanyats amb la guitarra per en Ramon.

D'aquesta manera conservàrem tota aquesta sèrie de cançons antigues, algunes de les quals es canten avui i moltes que no s'han cantat més.

Quant al vals «Quan jo tenia quatre anys», com que en aquella època aquí l'Escala només es coneixien dues estrofes:

«Quan jo tenia quatre anys
el pare em duia...»

i

«Quan arribàrem a port
allà trobàrem la mare...»

i les dues tornades, tal com les varen gravar per la ràdio.

L'Avi Xaxu amb la guitarra i en Jaume Escalleta i en Damià, de primer i de segon (tots tres, e.p.d.), per a fer la cançó més completa, ja que resultava molt curta, jo vaig compondre dues estrofes més i que són:

1ª Estigues sempre a l'aguait,
vigila la tramuntana,
quan vegis fulles de faig,
deixa perdre la calada.

2ª Més tard, quan vaig ésser gran
i recordant el meu pare
com a patró vaig deixar
que se'n perdés la calada.»

Així és com la canten actualment «Els Pescadors de l'Escala», d'en Simeó i companys, que la tenen apresada de quan es va formar el grup amb el seu germà Fernando.

Sidon Pasqual Callol

Mobles Bigarós

BAMBU - TERRASSA - JARDI

Avgda. Ave Maria, 27 - Camí Ample, 4
Tels. 77 19 48 i 77 04 39

L'ESCALA
(Girona)

ESPECIALITATS EN TAPES

i MARISCOS

Bar LA PUNTA

JOAN HUERVA

EL QUE TE BON PALADAR
SAP ON ES EL «BAR LA PUNTA»
I QUI S'HI VOL ENTAULAR
SI NO HO CONEIX HO PREGUNTA

Passeig Dr. Isern s/n

L'ESCALA

Gimnàs Elisabet

C/. Tramuntana, 40 porta n.º 3

L'ESCALA

MANTENIMENT
RITMICA
BALLET CLASSIC
GIM-DANCE

Juliol i Agost
CURSETS D'ESTIU

Informació: Pl. Victor Català, 10 - 2.º

Tel. 77 03 22

DUES ESCOLES SEPARADES PEL TEMPS

En aquell matí clar i bonic, els alumnes entraren monòtonament a classe. Allà, amb les seves bates blanques com la neu, agafaren els seus quaderns i es disposaren a fer la feina d'aquell nou dia laboriós que se'ls presentava...

Agafaven la ploma, i mullant amb cura la punta en el tinter, escrivien els problemes que havien de fer...

Aquella classe gran, on qualsevol paraula dita en veu fina i escarransida ressonava, tenia una amplitud extraordinària...

El mestre, sigilós, vigilava atentament i amb parsimònia qualsevol actitud poc normal... «Així era com m'explicava el meu avi, amb ulleres, mig calb, amb nas gran, cabells blancs –els pocs que li quedaven–, i una simpatia impossible de descriure, com era el seu col·legi, on fa ara de 40 a 45 anys anava. Jo ara vaig al mateix col·legi, però amb la diferència que ara s'ha engrandit, i que abans el seu col·legi n'era un de nou, que acabava de començar, i ara n'és un conegut de sempre, amb bona imatge, i que dóna a qualsevol alumne una imatge acollidora i comfortable. Altra diferència d'ambdós escoles separades pel temps és que abans eren uns 250 alumnes i ara són una mica més d'un miler.

«...el meu col·legi era bonic i nou» també deia el meu avi i jo li responia amb aquella veu perturbadora: «jo també ho crec del meu col·legi, que és col·legi teu...».

Jo pensava que mon col·legi, ferm i dur, havia estat construït feia pocs anys i va ser quan vaig saber que en tenia 50 anys, quan vaig pensar que si que n'era de valent i fort aquest col·legi.

L'avi em deia: «...nosaltres feiem servir la ploma i el tinter...» Jo li deia que en això l'escola també ha evolucionat doncs ara tothom escriu amb llapis i bolígrafs.

I també quan l'avi no tenia res a fer, sempre em contava anècdotes divertides que passaven entre mestres i alumnes, i que passaven, segons ell, perquè «...els mestres eren durs i estaven sempre a l'aguait mirant el comportament de cadascun...» Jo li deia que ara els professors són diferents, doncs ara venen a fer-nos aprendre coses interessants i no miren massa el comportament de cadascun.

I sempre, quan acabava, ja amb la veu més pausada que quan començava, em deia: «...l'escola és un lloc culte, divertit i necessari, que té coses bones i dolentes. Però malgrat tot, del col·legi on vas, sempre un bon record en treuràs».

Miquel Sanpol i Pucurull
7è A

TORRENT A.P.I.

**VENEM MILLOR
LES VOSTRES
FINQUES**

Carrer del Port, 21 - Tel. 77 01 91
Avda. Montgó, 1 - Tel. 77 12 53

L'ESCALA

**AUTOSERVEI
QUEVIURES**

NURIA

Telèfon 77 18 99

c/.. Maranges, 25

L'ESCALA

l casa darnés

Ctra. Estartit, s/n.
Teléfono 75 94 58

TORROELLA DE MONTGRI

CALÇATS _____

SERRA - GÜELL

C/. Del Mar, n.º 14

C/. Empordà, 1 - Tel. 78 01 12

L'ESCALA

VERGES (Gi)

EL MEU COL·LEGI

Ets gran. Les teves parets, tenen molt que explicar-nos. Són velles, i si poguessin parlar, ens explicarien totes les anècdotes que han viscut.

Encara aguantes al mateix lloc de sempre i per molts anys!

T'estimo molt, i m'agradaria que continuessis indefinidament al nostre costat.

La terra del teu entorn, verda i clara, sembla herba fresca del prat.

Els vidres, vells i nous, alguns trencats, encara segueixen al seu lloc de sempre.

El pati de sorra, amb moltes pistes per a jugar, fins i tot el pati de pàrvuls, és molt espaiós.

Ets molt gran, i alt, però, no aparentes ésser vell.

Les pintures, també l'adornen, clares i antigues, com uns murals, gravats a les teves parets.

Les fonts, d'aigua clara, ragen, sense parar mai.

Però l'espectacle més joiós, és a l'hora de l'esbarjo: tots els nens juguen, criden i salten, mentre algú se'ls mira, i pensa que ets molt concorregut i estimat.

Col·legi: el teu cinquantenari, és molt important, perquè ens demostra que al llarg del temps, t'has aguantat sà, sense cansar-te mai.

Susanna Ximinis Tomàs
Alumna de 6è A

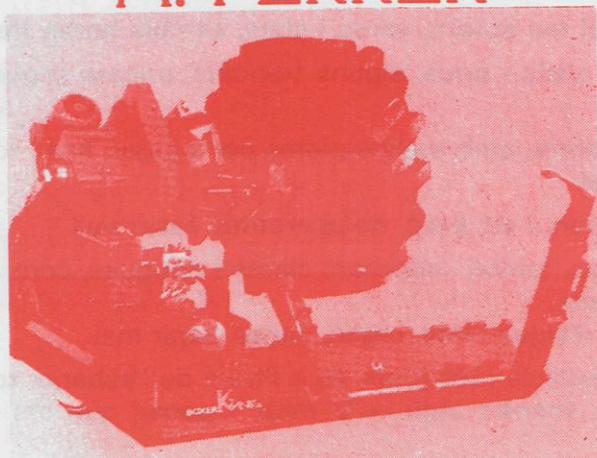

SERVEI

MICHELIN

M. FERRER

RECAUTXUTATS I EQUILIBRAT ELECTRONIC DE RODES

**REPARACIO I VENDA DE TOTA CLASSE DE CAMBRES
I PNEUMATICS DE TURISME, CAMIO,
MAQUINARIA AGRICOLA, ETC**

**Ens trobarà a la carretera de
Vilademat a T. de Montgri
CLOSA D'EN LLOP**

(AL COSTAT DE L'HOTEL DELS PINS)

Telèfon 77 12 64

L'ESCALA

CITROËN

Agent Oficial

Tallers Ferrer

JAUME FERRER

Closa del Llop s/n - Tel. 77 12 64

L'ESCALA

PIZZERIA

LA PALMERA

**GRAN ESPECIALITAT EN
«PIZZES» i «GRILLADES»**

Carrer La Torra, 64

Telèfon 77 03 03

L'ESCALA

CARTA A UN MESTRE/A IMAGINARI DESPRÉS DE DEIXAR L'ESCOLA

Benvolgut mestre,

Em permetràs tractar-te de tu perquè, a més a més d'haver estat un bon mestre, has estat un bon company.

Et relacionaves amb nosaltres com un alumne més, eres comprensiu, t'importaven els nostres problemes i t'interessaves per les nostres coses, ens les explicaves i, si no les enteníem no dubtaves a tornar-nos-les a explicar i sempre de bon grat.

Amb les teves qualitats –paciència, energia i treball– et vas saber guanyar la nostra confiança i amistat.

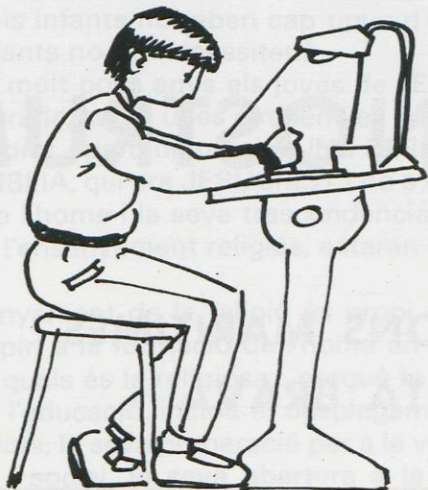
He de dir-te que tenies raó quan ens intentaves fer comprendre que a l'escola s'hi va a aprendre, a augmentar els coneixements, a fer amics i, ara, és per a mi una satisfacció posar-me davant d'un llibre i sentir dins meu que conec mínimament què diu.

Recordo els moments que ens feies riure i penso que tu eres feliç fent la classe.

Crec que molts de nosaltres pensarem en tu com a mestre i com a gran amic.

Ben cordialment.

C. A. / M. LL. / N. P. / J. M. / S. S. / Alumnes de 8è

J.M.D

**FORMATGERIA i
QUEVIURES**

ROS

**Maranges, 3
Telèfon 77 01 79**

L'ESCALA

**CREUERS
MARE NOSTRUM**

**EXCURSIONS MARITIMES
COSTA BRAVA**

QUÈ TRIEN ELS PARES DE L'ESCALA PER ALS FILLS: CLASSE DE RELIGIÓ -CATÒLICA O ALTRA- O ÈTICA GENERAL?

Fa uns 50 anys que la nostra població marinera estrenava les escoles: el Col·legi EMPÚRIES. Era en temps de la guerra civil i de l'escola laica sense classe de RELIGIÓ.

Molts problemes que patim actualment són herència del passat. En els anys de la postguerra es podia interpretar la presència de l'Església a l'Escola com un privilegi concedit per un Estat confessional que permetia realitzar, dintre l'àmbit escolar, una tasca evangelitzadora i educativa de la Fe. Això permetia des d'un ensenyament estrictament religiós a uns exercicis piadosos, pràctiques ocasionals, preparació de la Primera Comunió i l'assistència massiva a l'església per aquelles «inoblidables» confessions.

Mancava, moltes vegades, una presentació sistemàtica de la religió cristiana amb la serietat i el mètode de les altres assignatures. Per aquesta raó apareixia com una matèria «diferent». Els mestres es deixaven influenciar per aquesta concepció o bé preferien que l'ensenyament religiós el fes el sacerdot.

Tot això ha portat a un cert desprestigi de la religió com a matèria docent i a una manca de professorat per a impartir-la.

Avui, l'ensenyament de la religió a les escoles ha estat sotmès a debat: des de qui defensa una escola única, pública i completament laica, com és el cas de l'Escala, fins a aquells que exigeixen un ensenyament obligatori per a tothom.

Els nostres professors –sense consultar els pares– decideixen prescindir de les classes de religió en contra del que està manat i del que fan molts pobles, com Torroella de Montgrí, Verges, Castelló, Palafrugell...

Fa uns 9 anys que als pares de l'Escala no se'ls pregunta sobre si volen pels seus fills religió o ètica i, exceptuant alguns mestres, a l'escola de la nostra població, els infants no reben cap tipus d'ensenyança religiosa... Serà que els nostres infants no ho necessiten?

Dintre molt pocs anys els joves de l'Escala sabran moltes matemàtiques, molta geografia, seran unes eminències en informàtica, uns experts en natació i altres esports... però de religió, UNS PERFECTES IGNORANTS que no sabran què és la BIBLIA, qui era JESUCRIST i no s'hauran preocupat mai sobre l'origen i el futur de l'home i la seva transcendència.

Sense l'ensenyament religiós, estaran preparats per a viure la vida que els espera?

L'ensenyament de la religió és propi de l'escola en general, sempre que aquesta aspiro a la formació de l'home en les seves dimensions fonamentals, una de les quals és la religiosa... perquè la formació integral de l'home, com a finalitat de l'educació, inclou el desplaçament de totes les facultats humanes de «l'ecuador», la seva preparació per a la vida professional, la formació del seu sentit ètic i social, la seva obertura a la transcendència i la religiosa... tota educació va guiada per una determinada concepció de l'home.

FUSTERIA J. ALBERTI

Carrer Gargal, 9

Telèfon 77 03 19

L'ESCALA

La legislació del nostre país reconeix i protegeix no un privilegi, sinó el dret dels pares a exigir a l'escola la classe de religió per als seus fills. Es tracta d'un dret fonamental i inalienable, que la direcció de l'escola no pot pas negar. Ben al contrari, aquella ha de possibilitar l'ensenyament religiós dels alumnes quan els pares, conscients de llur RESPONSABILITAT, així ho demanen EN FER LA INSCRIPCIÓ DE LLURS FILLS.

La Constitució espanyola i, per tant, l'estat espanyol, no és LAIC sinó ACONFESSIONAL, el que implica forçosament una cooperació amb l'església catòlica i amb les altres esglésies.

La mateixa LODE llei polèmica, elaborada per l'actual Govern central, reconeix el dret a l'educació religiosa i moral amb aquestes paraules: «... que els fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb llurs pròpies conviccions».

Amb aquests documents a la mà, sapiguem ésser ciutadans responsables, conscients dels nostres drets i obligacions.

Cal que TOTS –pares, professors i educadors– siguem respectuosos amb les lleis, però també EXIGENTS EN EL SEU COMPLIMENT.

Pares! Els vostres fills són, per naturalesa, religiosos i si no satisfieu aquest anhel innat que porten dins, se sentiran frustrats i buscaran substituïts que omplin i donin sentit a les seves vides... potser amb la droga.

I per acabar ens agradaria saber quin tant per cent de pares de l'Escala ha demanat RELIGIÓ catòlica o altra– i quin tant per cent ha demanat Ètica.

Mossèn Salvador Jué, Rector.

HORTIFLORA

AGRO - QUIMICS
MATERIAL DE JARDINERIA I HORT
FLORS I LLAVORS

Avgda. de Riells, 20
Telèfon 77 1271

L'ESCALA
(Girona)

FARMACIA

SALVADOR ALARCON BLASCO

Carrer del Port, 44
Telèfon 77 13 75

L'ESCALA

NOVETATS

MARGARIDA

ARTICLES DE PELL

BRODATS

BATES i DAVANTALS

Maranges, 24
Telèfon 77 00 87

L'ESCALA
(Girona)

**HOTEL
RESTAURANT
"Nieves
Mar"**

**CUINA D'ESPECIALITATS REGIONALS
SITUAT AL PASSEIG MARITIM
PARKING I JARDI PRIVAT**

**TOTES LES HABITACIONS AMB
BANY, TERRASSA I CALEFACCIO
AIRE ACONDICIONAT AL MENJADOR**

**TENIS - PISCINA - PING-PONG
SALA DE CONVENCIONS**

L'ESCALA

CASA FIDEL GELI

CONCESSIONARI DE LES MARQUES
MUNDIALMENT CONEGUDES

TELEFUNKEN - SANYO - PHILIPS

A MES DISPOSA DE VIDEO - CASSETTES

VHS BETA i 2000

I ELECTRODOMESTICS

Ultimes novetats en Discos i Musicassettes

Carrer del Port, 39
Telèfon 77 00 98

L'ESCALA

EL CONCERT D'ESTIU-86, HOMENATGE A PERE SOLES I ANDREU

El dissabte 23 d'agost de 1986, a les 10,30 de la nit, tingué lloc a la sala d'actes del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova la catorzena edició del Concert d'Estiu, organitzat com cada any, pel Centre Esportiu i Recreatiu, i amb l'actuació de l'Orquestra Principal de Barcelona i la Coral «Mestre Sirés» de Palafrugell.

En aquesta ocasió, la Junta del C.E.R. l'Escala va creure oportú de dedicar-lo a l'escalenc Pere Solés i Andreu, persona emprenedora, polifacètica i d'un gran dinamisme, disposat en tot moment a col·laborar en qualsevol tipus d'activitat en bé de la nostra població.

Si bé, com es va dir a la presentació de l'acte, se li va retre homenatge a una edat molt més jove que la que habitualment s'acostuma a fer, no és menys cert que, per les activitats que en tot moment ha vingut portant a terme amb gran entusiasme, s'ha fet àmpliament mereixedor d'un senzill però sincer acte d'homenatge, com el que li va concedir el Centre Esportiu i Recreatiu, entitat de la qual, precisament, en Pere Solés en fou president durant deu anys (1969-79).

L'assistència de públic a l'acte —en relació a anteriors edicions— fou acceptable, per bé que insuficient per a mostrar el reconeixement dels escalencs envers l'homenatjat.

La Cobla Principal de Barcelona, habitual en els darrers concerts d'estiu, interpretà, en el decurs de la vetllada, les sardanes següents: «El testament d'Amèlia», de Juli Garreta; «Oreig entre els pins», de Ramon Serrat; «L'Hostal de la Peira», d'Eduard Toldrà; «Peralada», de Josep Serra; «Olot segle XVIII», de Lluís Albert; «La nostra Roser», d'Enric Morera; «Girona, ciutat pubilla», de M. S. Puigferrer.

Angel Rodriguez, en representació del Centre Esportiu i Recreatiu, saluda efusivament l'homenatjat, en Pere solés Andreu, després d'haver lliurat rams de flors a la seva esposa i a la seva néta.

Boutique

**ROBA PER A MAINADA DE NAIXO FINS A 14 ANYS
PUERICULTURA - LLANES**

Carrer Torre, 49 - Tel. 77 11 51

L'ESCALA

VINS i LICORS

Els Barrils

GABRIEL VENTURA

c/. Alfoli, 10 i 15
Telèfon 77 01 98

L'ESCALA
Costa Brava

I per a Coral i Cobla, les següents peces: «Cant de setembre», amb lletra de Víctor Català i música de Lluís Albert; «Evocació al Pirineu», de Ramon Martínez Valls; «La Cançó del Taper», de Cassià Casademont.

Per primera vegada en el Concert d'Estiu comptàvem amb la presència de la Coral «Mestre Sirés» de Palafrugell, integrada —en aquesta ocasió— per uns trenta cantaires, amb la iniciativa de l'actual director, en Fèlix Pérez Diz, i amb un repertori centrat bàsicament en música popular i en algunes composicions clàssiques.

Després de la mitja part, tenia lloc l'acte d'Homenatge. El presentador del Concert, Josep Vilabré, adreçà unes paraules a n'en Pere Solés Andreu, sense extendre's massa, ja que a l'entrada a la sala, es lliurava als assistents un programa que recollia, a més de les peces musicals que s'interpretaren, una ressenya amb les dades biogràfiques, activitats i càrrecs públics de l'homenatjat.

L'Àngel Rodríguez, l'Anna Maria García, la Maria Lluïsa Vila —en representació de la Junta del CER—, en Joan Sues —de la secció de Tennis Taula—, en Quique —capità del F.C. l'Escala—, el batlle Sr. Rafel Bruguera i la Lluïsa Sastre —en representació de les treballadores de Salaons Solés—, respectivament, varen fer lliurament a n'en Pere Solés, que pujà a l'escenari acompanyat de la seva esposa i la seva néta, d'uns rams de flors, plaques commemoratives i trofeus.

Tot seguit, ell va prendre la paraula i acabà emocionat. Donà les gràcies per l'atenció i deferència d'haver estat motiu de l'Homenatge, envers el qual manifestà que li sorprengué però que, com d'altres coses, no sap dir que no, i acceptà la distinció del Centre Esportiu i Recreatiu.

Insistí en la importància que actes com el Concert d'Estiu —malgrat les dificultats— es mantinguin i no es deixin perdre, i destacà la necessitat de seguir comptant amb gent que tinguin ganes i il·lusió per anar fent coses, de tot el qual —nosaltres hi afegim— ell en té una consumada experiència.

Va agrair, al mateix temps, tots els presents que li foren entregats, alguns dels quals —digué— li produïren una molt grata sorpresa i especial significació, tots ells, però, detalls que difícilment oblidarà i que resultà el moment més emotiu de l'homenatge que li dedicà el Centre Esportiu i Recreatiu.

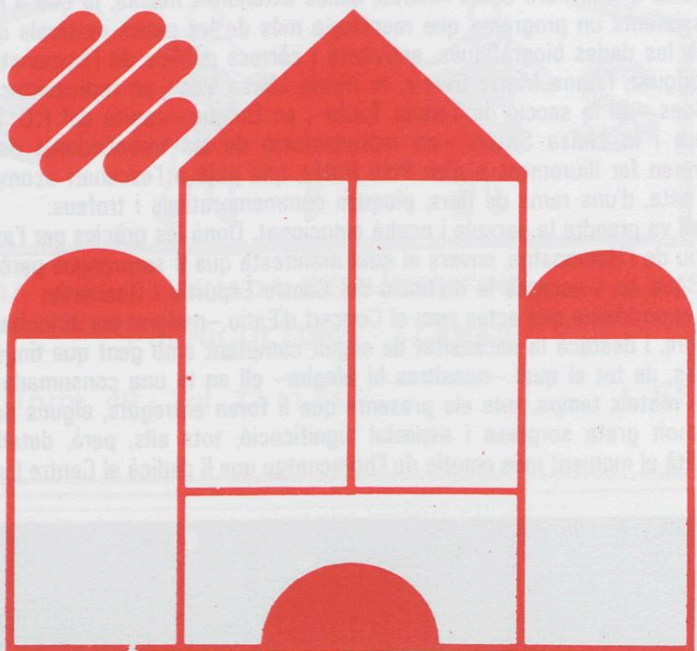
Fèlix Guanter

La secció de Tennis Taula va voler ésser present en l'Homenatge que el Centre Esportiu i Recreatiu va dedicar a la persona d'en Pere Solés Andreu.

A la imatge, podem veure l'homenatjat rebent una placa commemorativa de mans d'en Joan Sues, delegat de la secció de Tennis Taula.

**Visqui en propietat
a preu de lloguer.**

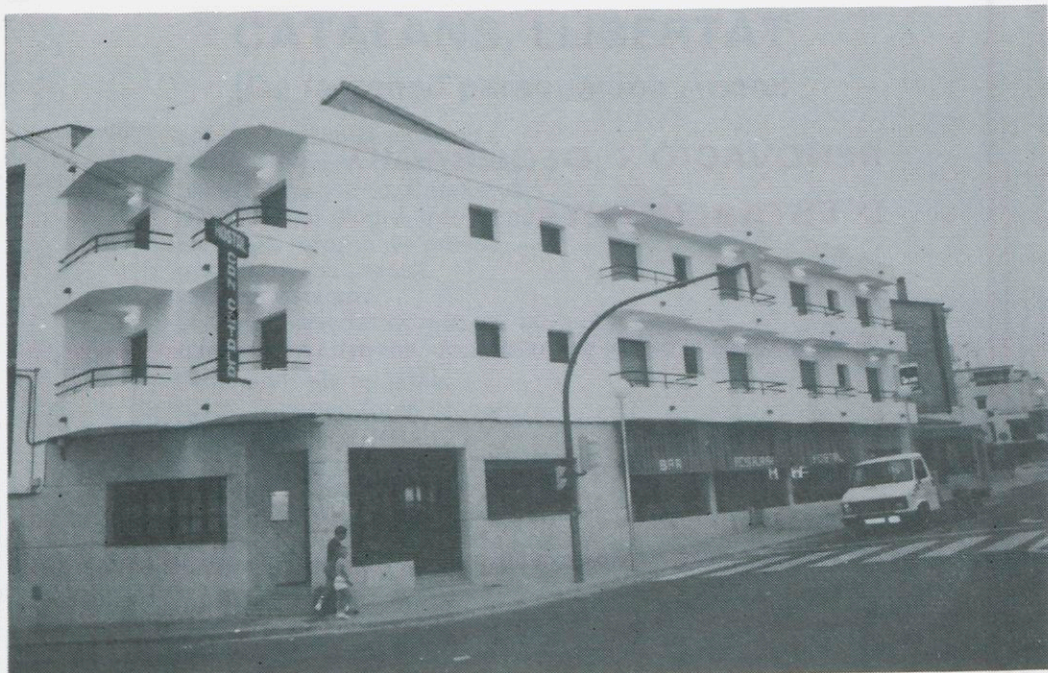

**VIURE EN
PROPIETAT**
PRÉSTEC HABITATGE

BANCA CATALANA

BANC INDUSTRIAL DE CATALUNYA
BANC INDUSTRIAL DEL MEDITERRANI
BANC DE BARCELONA

HOSTAL - Restaurant

Cân Català

Plaça de les Escoles
Tel. 77 04 43

L'ESCALA
(Costa Brava)

**RENOVACIÓ I DECORACIÓ
D'ESTABLIMENTS**

falgars

FALGARS S.A:
CONSULTING D'OBRES
APARTAT CORREUS Nº 24
L'ESCALA (GIRONA) TEL: (972) 77 04 71.

L'ESCALA
(Costa Brava)

Tel. 77 04 48

CATALANS, LLIBERTAT

(De la cançó paraguaiana Anahi)

Llibertat, paraula enyorada
i més desitjada, durant massa anys.
Llibertat, sense tu, Catalunya
no pot estar alegre amb tants desenganys.
Llibertat, retorna de pressa,
portem molta pressa
tots els catalans.
Llibertat, llibertat et crida el teu poble
que estima i avança, donant-se les mans.
Defensant els teus fills,
tu, de l'enemic fores presonera
condemnada a mort.
Ja estaves al mig d'una grossa foguera
i mentre la flama t'anava cremant,
roselles vermelles sortien volant.
La groga ginesta curulla de flor
despullant-se tota, ella et féu ofrena
de tot son color.
Llibertat, tu ets la Senyera,
rosella i ginesta, color t'han donat.
Llibertat, seràs nostra guia, portant l'alegria
al teu poble aimat.
Sense tu, un gran plor és el riure,
sense tu, no es pot viure
ni es pot estimar.
Catalans, aviat podrem contemplar-la
voleiant al vent de la LLIBERTAT.

Joaquim Pique

RECORDS D'IPACARAY

(De la cançó Paraguaiana)

Una nit molt clara, de lluna plena,
tu i jo ens coneguèrem vora del mar;
jugant amb les ones, tu em cantaves
dolces melodies de l'Empordà.
I amb l'encisament de les tonades
va començar a obrir-se el meu cor per tu.
I d'aquella nit, jo molt bé recordo
de les teves mans sentir una tremolor
i, en mirar els teus ulls, vaig veure l'amor.
A on et trobes, ara, enyorat record
que el teu dolç cantar ja no puc sentir.
A on et trobes, ara, el meu cor t'enyora,
torna amb mi.
Tot, tot em recorda, dolç amor meu
prop de l'aigua blava del mar immens.
Tot, tot em recorda, jo et crido,
torna, torna a prop meu.

Joaquim Pique

BAR - RESTAURANT

Cala Riells

Xef de cuina: **JOSEP PERACAU**

Camí Ample, 41

Telèfon 77 10 86

ESPECIALITATS:

PAELLA

SARSUELA

CALAMARS

CORDON BLEU

PLATS COMBINATS

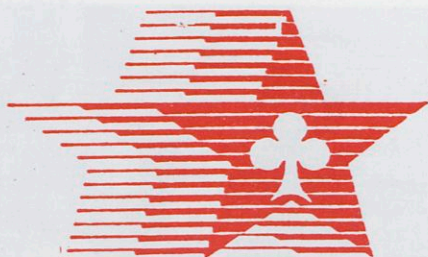
L'ESCALA

Cta. L'ESCALA - TORROELLA

BOSSA NOVA PALESTRA

EUROGAME, S.A.

MAQUINAS RECREATIVAS TIPO B
VIDEO JUEGOS
PIN-BALLS
BILLARES AMERICANOS
ATRACCIONES

C/. Close d'en Llop, s/n.

L'ESCALA (Girona) ESPAÑA

 (972) 77 05 12

Telex 57 35 6

ROSA-MARIA BALLESTA

FARMÀCIA

**CENTRE D'ESPECIFICS
FORMULES MAGISTRALS**

Pintor Joan Massanet, 4 Tel. 771575

L'ESCALA Alt Empordà

SPORTS HERNANDEZ

ESPECIALITAT BICICLETES COMPETICIO

VENDA I LLOGUER

Vente et location de Vélos

Bicycles to rent and for sale

Fahrrader zu vermieten zu verkaufen

C/. dels Horts, 7

Tel. 77 07 30

L'ESCALA - Girona

UNA VIDA, UNA FIDELITAT A UNS COLORS, UNA FESTA

En Pere Solé i Junoy va néixer a Barcelona, al barri de la Sagrera, el 7 de maig del 1905.

Començà a jugar en els equips juvenils i senior de l'Avenç, a la barriada barcelonina de Sant Andreu i, posteriorment, passà a la Unió Esportiva de Sant Andreu, nom amb el qual es coneixaria en endavant –l'Avenç.

Es després d'aquesta primera etapa quan en Pere Solé s'ha de decidir davant d'una oferta del Sants i una altra de l'Espanyol.

Per descomptat que escolleix la segona, tot i que el seu desig hauria estat fixat pel Barcelona, equip del qual n'havia estat fins aleshores un admirador.

Però l'enamorament amb l'Espanyol fou ràpid i molt durader. Tant fou així que mai més no se separarien.

L'any 1926, per tant, en Solé fixava per l'Espanyol, cobrant cent pessetes setmanals.

Amb l'equip de Sarrià arribaria fins la cimera de la fama esportiva, formant part d'un dels equips que han donat més glòria a l'equip blanc i blau com és aquest: Zamora; Saprisa, Porta, Trabal, Solé, Tena II, Vantolrà, Broto, Tena I, Padrón i Bosch.

En Pere Solé,
vestint els colors de L'Espanyol,
a l'estadi del Rio de Janeiro,
l'any 1935.

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS SANITARIES

ELECTRIQUES I CALEFACCIO

FERRETERIA

ARTICLES REGAL

ELECTRODOMESTICS

Plaça Víctor Català, 17

Telèfon 77 01 99

L'ESCALA

Jugant amb l'Espanyol, seria quatre vegades internacional, en els següents partits:

A Sevilla el 1929, Espanya, 5 – Portugal, 1.

A l'estadi de Montjuïc, el 1931, Espanya, 1 – Irlanda, 1.

A Vigo, el 1933, Espanya, 3 – Portugal, 0.

i a l'estadi de Montjuïc, el 1936, Espanya, 1 – Alemanya, 2.

El primer de juny del 1931 es casava amb l'escalenca Maria Sureda de Can Galan a la nostra església parroquial, sense invitats ni festa, ja que tant sols feia dos mesos que havia mort el pare de la núvia, en Joan Sureda i Farrés, para també d'en Josep i d'en Joan Sureda. Foren testimonis l'avi Gambo i en Miquel Lloveras. Del matrimoni tingueren dos fills; l'Anna Maria, el 28 d'abril de 1932, i en Pere, el 8 de juny de 1945.

Després de l'Espanyol i ja al final de la seva carrera esportiva, jugaria amb el Múrcia, l'Alcoyano, el Figueres i, finalment, a manera de distracció, ho faria amb l'Armentera i amb el nostre equip, l'Escala quan ja passava dels 40 anys, entre les temporades 1948 i 1950.

Fou quan regentà un cafè a la platja, subsituïnt en Font que se n'anà a la Bisbal. Es trobava on ara hi ha l'oficina de La Caixa.

Sembla ésser que el comerç no se li donava tant bé com el futbol i, ben aviat, s'entornà a Barcelona.

Fou entrenador de l'Espanyol, Betis, Sabadell i Melilla. A l'any 1952 tornava a la disciplina de l'Espanyol com entrenador dels aficionats i juvenils, desenvolupant una tasca molt encertada, descobrint jugadors ben coneguts com el porter Joanet i el migcampista Daniel Solsona.

En Pere Solé sentí una estima especial per l'Escala, de la qual sempre se n'havia considerat fill, malgrat no haver-hi nascut.

En ésser la seva esposa escalenca, era més que comprensible que en Solé, sempre que li fos possible, vingués aquí, al temps que veia la seva filla i els seus néts. Sovint apareixia en el Cafè rodejat –i en el mateix carrer– d'aficionats al futbol, sobretot espanyolistes, els quals, d'aquesta manera, coneixien de viva veu la vida íntima de l'equip de Sarrià amb molta més credibilitat que llegint els diaris.

Sempre que li demanaven, participava en partits de futbol de festa major, dins la qual el famós nom d'en Solé féu relluir el programa de la festa, portant molt de públic al camp. A voltes feia venir companys seus a reforçar l'equip de casa, com en aquell històric partit amistós que es guanyà al Sant Andreu pel resultat de 6 a 1.

A més d'ell jugaren amb l'Escala el porter Martorell i els davanters Espada, Jorge i Juncosa. Completaren l'equip escalenc jugadors locals que, tot just, començaven, com en Josep Pasqual Sagàs, en Diego Castellà –que jugava amb el Figueres–, en Pere Ros, l'Enric Pascual i altres.

En Pere Solé demostrà el seu apreci per l'Escala, aprofitant tota ocasió que se li presentava per donar una oportunitat a joves escalencs, obrint-los-hi les portes de l'Espanyol. Tenim l'exemple d'en Diego Cortal i Nicolau i d'en Josep Mre Sabadí i Solés.

El que el féu quedar més bé de tots, malgrat no ésser potser el millor dels quatre, fou en Diego Castellà. Però ja sabem que la força de voluntat, la disciplina i la modèstia fan miracles.

Entre els molts entrenadors que tingué en Pere Solé, de qui n'estava més satisfet era del britànic Greemwell, que ho era, precisament, quan foren campions de Copa.

CONFECCIONS

BRUGUERA

Carrer del Mar, 5

Telèfon 77 02 77

L'ESCALA

SNACK BAR

GALAN

PLATS COMBINATS

Corriol de L'usac

Telèfon 77 01 40

L'ESCALA

Dels seus presidents, cal destacar-ne en Genaro de la Riva i, en els últims anys de la seva vida espanyolista, en Manel Meler.

Un renyit partit entre l'Espanyol i el Barcelona, l'any 1929, en el camp de Sarrià.

En el centre de la imatge, en Pere Solé, expectant, davant la valenta sortida del legendari porter Ricard Zamora.

Una de les anècdotes d'en Solé que ens explica la seva família és la d'una expulsió, de la qual va ésser víctima en el camp del Reial Madrid, terreny ja conflictiu, en aquells temps, per als equips catalans. En Solé, en veure's en el dret de fer-ho, donada la seva condició de capità, va demanar explicacions al àrbitre per un «penalty» inexistent que havia assenyalat contra l'equip barceloní. El resultat fou que el «refle» l'expulsà. Vist que en Perico no volia sortir del camp, no hi hagué altra solució que cridar la força pública, la qual entrà en el rectangle de joc i aconseguí, a la fi, fer sortir del «Chamartín» el capità dels blanc-i-blaus.

El dia 25 de febrer del 1982 moria a Barcelona. La seva mort era l'últim testimoniatge del seu amor a un club, a una afició, a uns colors.

M'explica la seva vídua que uns dos anys abans de morir, endevinant-se ja la seva malaltia, un bon dia en Pere se li presentà a casa seva amb un paquet sota el braç i, en desembolicar-lo, aparegué una camiseta de l'Espanyol.

—Me l'he comprada a Esports Martí —ex jugador del Barcelona—, li digué en Pere. —No l'he comprada al club per evitar haver de donar explicacions.

—Maria —li seguí dient en Pere en un to seriós i solemne. Quan em mori, vull que em poseu aquesta camiseta. No us en descuideu.

La seva dona, que ja coneixia la malaltia d'en Pere, encanyonà com pogué la saliva que tenia a la gorja i amb ulls humitosos i brillants, li respongué: —No pateixis, home. Si així ho vols, així ho faré.

Banco Hispano Americano

**CAMBIEM LES VOSTRES
IL·LUSIONS**

**PER
SOLUCIONS**

Banco Hispano Americano

La Escala (Girona)

L'endemà, traslladà als seus fills el desig del seu pare, per si ella es moria abans. No fou així. La Maria pogué complir el desig del seu marit i, així, en Pere Solé, espanyolista de tota la vida, feia el traspàs a l'Eternitat, vestit amb la camiseta que amb tanta glòria i honor havia portat durant molts anys per tants camps d'Espanya i l'estranger.

En Pere Solé fou premiat en vida amb l'insígnie del mèrit esportiu que li lliurà la Penya Blanc-i-Blava Central i amb la Medalla d'Or de la Federació Catalana de Futbol.

L'espanyol li oferí un partit d'homenatge, partit ben merescut pel seu espanyolisme demostrat en la defensa dels colors del club de Sarrià.

L'única falla que tingué la Junta envers el seu gran ex-jugador –i fins deia ben poc lligat al club com a tècnic– fou que no tingué la delicadesa de dedicar-li un record amb motiu de la seva mort.

En Pere Solé es mereixia –això i molt més– un minut de silenci en el camp de l'Espanyol i que els seus jugadors portessin dol durant un partit. Es el mínim que es mereixia aquest home que s'havia entregat al club.

Però segur que en Solé, portat pel seu gran amor a l'Espanyol, perdonà aquestes falles humanes. Fou l'últim tribut d'admiració i estima a uns colors que s'envolgué emportar a l'Eternitat.

RECORD ENTRANYABLE

A l'any 1929, l'Espanyol havia arribat a la final de la Copa d'Espanya, juntament amb el Madrid. No és dir res! Calia aprofitar l'ocasió. S'havia de guanyar, i més encara quan era la tercera vegada que s'arribava a la final.

Per això, convenia concentrar-se bé. Com a lloc d'estatge, escolliren l'Escala i, més concretament, l'Hotel Empúries. L'elecció no fou casual i en la decisió de la Junta, hi tingué molt a veure l'opinió d'en Pere Solé. Ell ja conegué l'Escala amb anterioritat a l'any 1929, gràcies al seu bon amic, en Maurici Callol el qual, per aquells anys, vivia a Barcelona, a la plaça Nàdal, on també hi residia, davant per davant, en Pere Solé. Per aquest motiu es feren amics. En Maurici, en els moments lliures que li permetia la feina de barber, anava a veure els entrenaments. Sovint es trobaven en el Cafè de l'Agrupació de l'Avenç.

En Maurici l'invità durant alguns estius a passar uns dies a l'Escala, i segurament aquí neix la simpatia que en Solé sentí per la nostra vila, el que féu, com hem dit, que recomanés a l'equip tècnic de l'Espanyol, que vingués aquí a fer la concentració.

En els seus viatges a l'Escala en Solé s'emportava companys seus d'equip i l'entrenador, el senyor Greemwell, com podem veure a la fotografia que acompanya aquestes línies.

FUSTERIA

Josep Colomeda

C/. Riera, 38
Telèf. 77 03 59

L'ESCALA

CUINA D'ESPECIALITATS

MARINERES

Ronda del Padró

Telèfon 77 02 87

L'ESCALA

Una excursió a la costa, l'any 1929.

En primer terme, en el centre, veiem l'entrenador de l'Espanyol, el Sr. Greenwell; a la seva esquerra, l'Angel Sureda, germà d'en Carles Sureda; darrera seu, en Pere Solé i, al fons, mig ajupit, al costat del pal del bot, en Fèlix Ballesta.

Sentim no conèixer la resta dels que apareixen a la fotografia.

Quan la Junta de Sarrià demanà l'opinió a n'en Greenwell, segur que aquest donà immediatament la seva aprovació per venir a fer l'estatge a l'Escala, ja que gràcies a n'en Solé ja coneixia bé la nostra població i la simpatia dels seus habitants.

La concentració durà una setmana. Els entrenaments es feien al nostre camp de Miramar. Aquells jugadors estaven acostumats a tot. No és d'estranyar, per tant, que ben aviat s'emmotllessin a les roques i pedres que florejavien del nostre petit i modestíssim camp de futbol el qual, a la vegada, com ja és sabut servia d'estenedor per secar i repassar la xarxa de les teranyines.

No cal dir que el poble assistia en pes als entrenaments, i no parlem del partit informal que jugaren contra l'equip local. Al camp, aquell dia no s'hi cabia.

Als aficionats escalencs, els «queia la baba» amb els malabarismes que feien els Zamora, Saprisa, González, Trabal, Solé, Kaiser, Vantolrà, Broto, Tena II, Padrón, Bosch i els suplents.

Miramar saltava d'alegria en poder tenir sota una de les seves porteries el gran Zamora, per a molts, el millor porter de totes les èpoques. En Zamora era el blanc de totes les mirades i comentaris, especialment per part de les noies escalenques.

L'Escala és un poble acollidor i agraït, i per això, tothom es va desfer a l'objecte de dispensar als il·lustres visitants tota mena de compliments i atencions.

AUTOSERVEI QUEVIURES MONTGÓ

M.ª TERESA LLISTOSELLA

Carretera de Montgó

Telèfon 77 06 09

L'ESCALA

Això quedà públicament palès en el ball-homenatge que el Club de Futbol l'Escala dedicà a tota l'expedició espanyolista a la sala de Can Pepet Sureda, «Can Panxo» uns anys després, on avui dia s'hi troba el bloc de pisos que porta el mateix nom, a la platja, cantonada Enric Serra núm. 1.

El ball va ésser molt lluit i animat. L'orquestra encarregada d'interpretar els ballables era la Principal de l'Escala, com es pot apreciar en la fotografia que acompanya aquest article.

L'orquestra La Principal de L'Escala fou la que interpretà els ballables a la festa-homenatge que tingué lloc a la sala del senyor Pepet Sureda, i de la qual en parlem en aquest escrit.

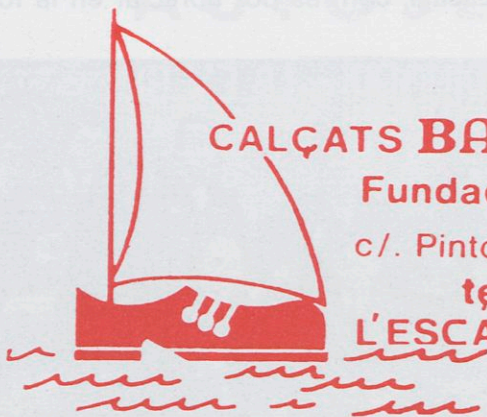
La sala del senyor Pepet –era la sala que habitualment utilitzava la societat recreativa local «La Penya»– apareixia adornada amb les seves millors gales. Un sostre de banderetes en moviment volejava sobre el nombrós públic que l'omplena de gom a gom. En el centre del local, hi havia un gran escut de l'Espanyol.

Els nois de l'Escala, aquella nit, no varen tenir molta requesta, ja que totes les noies, a l'hora de ballar, se les varen arreglar per fer-ho amb els jugadors de l'Espanyol.

Però el moment més expectant de la nit arribà quan l'orquestra interpretà el ball de **l'americana dels guapos**, anomenat així perquè era l'únic ball que permetia que les noies escollissin els nois per a ballar.

Com és de suposar, la majoria de les noies anaren a buscar en Zamora, el qual hagué de ballar amb totes per tenir-les contentes. L'Anita Rouret anà a buscar l'entrenador Sr. Greemwell i la Maria Medià en Tin Bosch, amb el qual començà un festeig que durà poc temps.

La Maria Sureda escollí per ballar l'americana dels guapos en Pere Solé. Era el començament d'un festeig que acabaria en casament dos anys després.

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

c/. Pintor Joan Massanet, 10

telf.770253

L'ESCALA (Costa Brava)

CALÇATS DE TOTA MENA

ESPECIALITAT EN MAINADA

GRAN ASSORTIMENT

D'ESPARDENYES CATALANES

CALÇATS ESPORTIUS

Al final del ball hi hagué una fotografia de conjunt, que és la que acompanya aquest escrit i que ve a donar fe de l'autenticitat del nostre relat. Rams de flors a les mans, espatlles i testes colorejades per l'abundós «confetti», llançat durant la vetllada, cares rialleres, ulls plens d'il·lusió i alegria.

Fotografia obtinguda a la sala de Can Pepet Sureda el dia que es celebrà un ball d'homenatge a l'equip de l'Espanyol, amb motiu de la seva concentració a L'Escala l'any 1929, en vigílies de la final de la Copa d'Espanya.

Com a nota simpàtica tenim el nombre de noies escalenques vestides de «periquites». Sobresurt també per la seva alçada i personalitat el mític porter Ricard Zamora.

De l'interessant document gràfic destaca la voluminosa figura del gran Ricard Zamora, centre –com ja hem dit abans– de totes les mirades. Reconeixem també En Pere Solé, en Tin Bosch i l'entrenador Sr. Greemwell. En els dos extrems de la fotografia apareixen en el nostre costat dret en Carles Sureda, fill del Sr. Pepet, propietari, de la sala; i a l'altre extrem, veiem en Joan Clos i al seu costat, l'Albert Sureda i, seguidament, en Francesc Solés.

Embellint la fotografia que comentem, veiem unes guapes escalenques: dretes unes, agenollades altres. Eren les que moments abans anaven a la recerca dels jugadors de l'Espanyol per a ballar el ball de l'americana dels guapos. Unes, les veiem vestides de carrer; unes altres amb la camiseta blau-grana de l'equip local –tot i que a la foto es fa difícil de distingir– i la resta, habillades amb els colors blanc-i-blaus de l'Espanyol. Fins i tot, hi ha una imitadora d'en Zamora, equipada de porter, amb guants i amb la pilota de futbol als seus genolls. Es la Caterina Sentena. Reconeixem també de la fotografia la Rosa Tarrés. Vídua d'en Pepito Massafont, la Magdalena Teixidor, vídua d'en Rossendo Oliver, la Rosa Ballesta, l'Anita Rouret.

Segur que els nostres lectors en reconeixeran moltes més.

Tandy

ALIMENTACIO

VINS i LICORS

Barceló - Gifre

Avda. Ave Maria

L'ESCALA

Telèfon 77 04 59

Costa Brava

Esports Líder

ESPECIALITAT

COPES i TROFEUS

Telèfon 77 17 53

Tenim referències, encara que no del tot confirmades, que l'equip de l'Espanyol va tornar a venir a l'Escala, un temps després.

Fou, segons m'expliquen, en compliment d'una promesa que feren com a mostra d'agraïment al poble de l'Escala pel bon tracte que se'ls havia dispensat durant l'estada dels espanyolistes i que tan bons resultats els donaria.

Asseguraren que si guanyaven la final i, per conseqüent, es proclamaven campions d'Espanya, tornarien a l'Escala a festejar el títol, tots plegats.

I així va ésser. L'Espanyol guanyà el Madrid en el camp del València pel resultat de 2 a 1, després d'un dramàtic i emocionant partit. Era el 3 de febrer del 1929. Aquella tarda caigué molta pluja que convertí el camp en una banyera. Un penalty fallat per part de l'Espanyol, bufetades, baralles i expulsions. L'Espanyol acabava el partit amb 8 jugadors i el Madrid amb 9.

L'equip de l'Espanyol, en el camp del València, el dia que es proclamà campió de la Copa d'Espanya, després de guanyar el Madrid per 2 a 1. Aquest homes, juntament amb la resta de l'expedició, feia pocs dies, havien viscut una agradable i profitosa concentració a l'Escala. En Solé és el segon començant per la dreta.

Però tot acabà bé i, en compliment de la promesa feta, vingueren novament a l'Escala, pocs dies després –segons m'han explicat persones grans– a celebrar el títol amb un ball que, en aquesta ocasió, tingué lloc a la sala del Centre de Joventut, a l'edifici Pekín, al carrer del Port, entre els carrers Maranges i del Mar.

Hi ha qui recorda un detall molt curiós i futbolístic, per cert. I és que mentre ballaven amb la seva respectiva parella, els jugadors de l'Espanyol es passaven la pilota amb el cap, fent un número molt bonic i original que merescué l'aplaudiment i la simpatia del públic que omplia de gom a gom la sala del Centre.

Era l'epíleg a unes diades de germanor i diversió esportiva que es visqueren a l'Escala per part de la joventut i dels molts aficionats al futbol i, perquè no, per part de tota l'expedició espanyolista la qual, mentre estigué a l'Escala, es trobà com a «periquito» fora la gàbia.

CAFETERIA

Av. Ave María

Tel. 7705 24

RESTAURANT
CAL-HAPPY

Bar Manolo

GRAN VARIEDAD DE

TAPAS

BOCADILLOS

MARISCOS

Y LA ESPECIALIDAD DE

GAMBAS A LA MANOLO

c/. L'avi Xaxu

L'ESCALA

JULI

PERRUQUER

L'ESCALA

La Torre, 41, 1.er - Telèfon 77 01 18

CENTRA del BRICOLATGE

LL. SALART

FERRETERIA

DROGUERIA

FUSTES A MIDA

VIDRES

CLAUS

ENMARCAMENTS

MOBLES KITS

SURO

CORTINES

PERSIANES

La Torre, 77 - St. Pere, 50

Tel. 77 11 69

L'ESCALA (Girona)

CREACIONES

M. Vilabru

LA ESCALA

BANCO DE BILBAO

Sucursal a **L'ESCALA**

c/. Pintor Joan Massanet, 25

Tel. 77 04 54 - 77 04 58

50 ANYS DEL COL·LEGI «EMPÚRIES»

Voldria participar en aquesta celebració del 50è aniversari del Col·legi Empúries amb aquesta petita col·laboració que no és altra cosa que una reflexió en veu alta sobre un dels problemes que ens toquen més de la vora: «la qüestió de l'ensenyament a casa nostra».

S'ha escrit molt –i jo mateix ho he fet en altres ocasions– sobre aquest assumpte. Tot i el risc de fer-me repetitiu, vull tornar a plantejar el tema, no perquè consideri que és la clau de volta del problema, sinó perquè són uns punts que, encertats o no, poden ser motiu de reflexió i/o de debat.

Sembla ser –si no vaig errat– que la figura del mestre, de l'educador, va néixer quan les ocupacions dels pares van ser cada vegada més grans i no tenien (o no volien tenir) prou temps per dedicar-se a l'educació dels seus fills (quan sembla que correspondria als pares aquesta tasca, donat que la família era –i és– la cel·lula del teixit social); aleshores van buscar unes altres persones que els fessin la feina inicialment a ells encarregada; aleshores –deia–, va aparèixer la figura de l'educador –curiosament, a la Grècia clàssica i més tard a Roma (pilars de la nostra societat occidental) aquesta tasca era encomanada als esclaus que tenien una certa cultura, que diríem ara. A partir de l'Edat Mitjana, l'Església hi va tenir un paper molt important; primer, perquè eren gairebé els únics que tenien un cert grau de cultura, més tard perquè van veure que l'ensenyament era una eina molt important a l'hora de conformar una societat com es volia. Pel que fa a aquest darrer punt, la burgesia –una nova classe social apareguda amb el renaixement del comerç, l'artesanía i la indústria– molt aviat va disputar a l'Església el dret de propietat de l'ensenyament; així és com, a les acaballes de l'època medieval, va començar a crear les seves universitats. Des d'aquell temps ençà, la lluita entre els diferents centres de poder ha estat constant per tal de tenir la facultat de decidir sobre l'ensenyament en la seva societat. I és que l'ensenyament és veritablement important, n'hem de ser conscients; les classes dirigents ja ho saben que si tenen una societat culta, tindran una societat pròspera –però també crítica, amb capacitat de crítica, vull dir– i haurien d'actuar en conseqüència, per tal d'afavorir els dos aspectes, per descomptat: la prosperitat i la capacitat de crítica; els alumnes haurien d'agafar-se l'escola com el primer contacte amb la societat, de la qual són un element important i en la qual hauran de viure, malament anirem si s'agafen l'escola com una malaltia que s'ha de passar; els mestres, els educadors, hem d'intentar que això

NOVA PHOTO

DE
JAUME SAGRERA

Fotocòpies via telèfon N.º 772761

SERVEI DE TELEFAX:

ESTUDI FOTOGRAFIC

SERVEI DE REVELAT EN COLOR,

BLANC I NEGRE, EN 1 DIA

FOTOGRAFIES PER CARNET

DE MAINADA

I REPORTATGES DE CASAMENTS

Carrer del Port, 34
Telèfon 77 12 85

L'ESCALA

calçats

la mar

PELL - PIEL - CUIR - LEDER

Carrer Maranges, 2

L'ESCALA (Girona)

no passi, hem de fer els possibles perquè els alumnes s'hi trobin bé, perquè se sentin seva l'escola, perquè se la facin seva, però també hem de tenir els elements necessaris per aconseguir-ho, i aquests elements els han d'aportar l'administració per una banda, facilitant la tasca docent amb tota la infraestructura indispensable (instal·lacions, materials, programes, etc.), i la societat i els pares per l'altra, essent conscients, els pares, que l'escola és la segona llar dels seus fills, no un aparcament on deixem els cotxes les estones que no els necessitem; essent conscient la societat que si té bones escoles tindrà futur. Tindrà prosperitat.

I per acabar, voldria fer-ho amb unes paraules adreçades a cada un dels elements que intervenen/intervenim en aquest afer. Són aquestes:

Tinguem bones escoles i tindrem bons fills.

Tinguem bones escoles i tindrem bons alumnes.

Tinguem bones escoles i tindrem bons ciutadans.

Tinguem bones escoles i serem un poble culte, pròsper i lliure.

Moltes gràcies.

Jordi Boix

CARNISSERIA
CASAS

Plaça Victor Català, 6 - Tel. 77 00 93 - L'ESCALA

CONSTRUCCIONS

Ll. Parramont

Closa d'en Llop

Telèfon 77 07 15

L'ESCALA

ESMORZARS

i BERENARS

GRANJA BAR

L'ARCADA

**ESPECIALITATS: ENTREPANS
XOCOLATA DESFETA
CREMA CATALANA
SUISSOS
XOCOLATA AMB XURRUS**

C/. Alfoli, 11

L'ESCALA

Tirant l'art - La Escala

BEGUDES S.A.

C/. LA FONT, 8 - PALAMOS

MAGATZEM PALAMOS	TEL 31 45 29
BEGUR	TEL 30 23 84
L'ESCALA	TEL 77 01 26
PLATJA D'ARO	TEL 81 73 80

DISTRIBUÏDORA DE:

LA CASERA

XAMPANY CASTELLBLANCH

GASOSA - SUPER "D"

LICORS DESTIL-LERIES - VIRBEN

CERVESES DAMM

VERMOUTH - BITTER CINZANO

PRODUCTES LACTIS RAM

TRINARANJUS - PINYA - POMA

AIGUA VICHY CATALAN

FONTER - FONT-VELLA

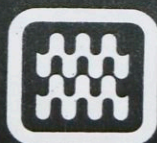
PRODUCTES NETEJA

VINS OLIVEDA

VINS A.E.G. (RIOJA)

AIGUA MALAVELLA

NECTARS I SUCS DE FRUITA - "COFRUTOS"

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

Plaça Víctor Català, 9

L'ESCALA

TORRES - APARTAMENTS - TERRENYS

CONSTRUCCIO PROPIA

A. Martí

Delegat de la

«Mútua General de Seguros»

Telèfon 77 01 96

Camí Ample, 11

L'ESCALA

NOVETATS - TEIXITS
ARTICLES PER A LA LLAR

Emili Puig Giralt

c/. Pintor Joan Massanet, 6

c/. Enric Serra, 4

Telèfon 77 03 52

L'ESCALA

Carretera s/n

Telèfon 78 80 12

ALBONS

50 ANYS D'ESCOLA

En aquest curs (1986-87) es commemora el cinquantè aniversari de l'escola Empúries. Són 50 anys plens d'afanys per part dels mestres i dels alumnes.

L'escola, encara que nosaltres no ho pensem així, és un bé per a tots els alumnes, com els càstigs o els molts deures que ens posen els mestres.

Les assignatures més corrents són: matemàtiques, castellà, català, socials, naturals, gimnàstica i plàstica, encara que aquest any en tenim una de nova (el francès) que en general ens costa bastant a tots, però com és natural entre mig d'elles tenim un temps lliure; és l'esbarjo que es fa al matí de 10 h. 45 minuts a 11 h. 10 minuts; però els parvulets en tenen el matí i la tarda.

Abans l'escola era diferent. Els nois anaven al pis de baix i les noies al pis de dalt. Hi ha moltes anècdotes a contar del col·legi, però si les expliquéssim totes necessitariem moltes planes. Una d'elles és que el meu pare va assistir a aquesta escola dels deu fins als catorze anys i com fets que ara no es donen hi havia al matí a l'entrar, el cant «cara al sol» amb el braç enlaire, la consigna del dia i l'esmorzar amb llet de pols americana. A l'hivern hi havia una estufa de llenya que feia un fum que espantava i s'havien d'obrir les finestres per a no ofegar-se. El mes de maig feien un altar de flors al capdevall del passadís dedicat al mes de Maria i el juny tenien un càntir de zenc darrera la pissarra per anar fent el traguinyolet quan tenien set.

Salvador Feliu Peraferrer

Alumne de 6è B

PENSIO-RESTAURANT

Can Roura

Telèfon 77 03 05

SANT MARTI D'EMPURIES

L'ESCALA - Costa Brava

HOTEL

Río Mar

Sant Martí d'Empúries

Telèfon 77 03 62

L'ESCALA

Index

- 1 Convit
- 3 Pubilla de l'Escola 1986
- 5 Cinquanta anys de l'Escola
- 9 A tots els sardanistes
- 11 Consideracions
- 19 Notes històriques dels Col.legis de l'Escola
- 35 L'Escola Empúries l'any 2.000
- 37 A la nostra Escola
- 43 Els 50 anys del Col.legi Empúries
- 49 El "Llibre d'Or de la Sardana"
- 68 Programa
- 71 Història de l'Escola
- 75 1987 - XI Aniversari de la Cobla Foment de la Sardana
- 89 Records de l'Escola
- 93 Avui, dia 23 de juny, deixo l'Escola
- 97 Que li passa a la Sardana?
- 99 Records - Cinquantanari del Col.legi
- 103 La Festa
- 107 Un escalenc recorda
- 111 Dues Escoles separades pel temps
- 117 El meu Col.legi
- 121 Carta a un mestre/a imaginari després de deixar l'Escola
- 123 Què trien els pares de l'Escola per als fills:
classe de religió —catòlica o altra— o ètica general
- 129 En Concert d'Estiu-86, homenatge a Pere Soles i Andreu
- 135 Catalans, Llibertat - Records d'Ipacaray
- 141 Una vida, una fidelitat a uns colors, una festa
- 163 50 anys de Col.legi "Empúries"
- 173 50 anys d'Escola

El nostre sincer agraïment a tots els qui han col·laborat en aquest butlletí, puix que gràcies a ells s'ha pogut portar a feiç terme.

NOTES:

La Comissió organitzadora es reserva el dret d'alterar aquest programa si causes imprevistes l'obliguessin a fer-ho.

Dintre el recinte de l'aplec hi trobareu per a la vostra millor comoditat un complet servei d'altaveus, d'informació i bar.

Reg. 6165
Sign CL 394.3(467.1 EmA
L'Escola)(06) Apr

Autorizado pòr el B.E. con el nùm. 15.389

**Res no detura
la marxa del temps.
Sigui previsor.
Coneix el nostre
COMPTÉ FUTUR?
Consulti'ns!**

EXCLÒS DE PRÉSTEC

B-1

0 78

assegurances

zurich

COMPRES
VENDES
LLOGAMENTS
ASSEGUANCES
ADMINISTRACIONS

ESCALACENTER
Societat de serveis Immobiliaris

Passeig del Mar, 4 - L'ESCALA (Girona) - Tel. 9-72 71 02 89

Telex 57369

Royal

Insurance

assegurances

CL
(46
L'E
(00